БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 22 (4420).
27 ЯНВАРЬ, 1981 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

● *Ўзбекистон—жаҳон даврасида*

ПРАГАДА НАМОЙИШ ЭТИЛМОҚДА

Чехословакиян и н г пойтахти Прагадаги бадиий-саноат музейида Ўрта Осиё ва Кавказнинг XIX—XX асрлари санъати намуналари дурдонаси намойиш этилмоқда.

Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон, Қозоғистон, Доғистон, Озарбайжон, Арманистон ва Грузия халқ санъати усталарининг ижодига оид санъат асарларининг икки юздан зиёд намунаси намойишга қўйилган.

Ўтган йили Чехословакия Социалистик Республикасида бўлиб ўтган СССР маданияти кунлари доирасида Братислава шаҳрида ҳам бу кўргазма катта муваффақият билан намойиш этилган эди.

Кўргазмадан Ўрта Осиё халқларининг миллий кийимлари, замонавий усталарнинг қадимий ҳунармандчилик анъанаси руҳида яратган нафис буюмлари ўрин олган. Прагада кўрсатилаётган экспонатларнинг ҳаммаси Москвадаги Шарқ халқлари санъати Давлат музейининг фондидан олинган.

XXVI БИРИНЧИ КВАРТАЛ ПЛАНИ—КПСС XXVI СЪЕЗДИ ОЧИЛАДИГАН КУНГАЧА

ҚИШЛОҚҚА—САМАРАЛИ ЁРДАМ

КЎКЛАМГИ ЭКИШГА ТАЙЁРГАРЛИК

Январь ойи бўлишига қарамай, Тошкентдаги «Узбексельмаш» бирлашмасининг коллективи кўкламги экиш ишлари ташвиши билан яшамоқда. Машинасозлар биринчи квартал учун муқобил план қабул қилдилар— улар деҳқонларга 2300 та серунум СТХ—4Б сеялкаси ўрнига 2400 та шундай сеялка жўнатишга қарор қилдилар.

Бундай қараганда унчалик мураккаб бўлмаган ана шу сеялка машинасини ишлаб чиқариш учун бир ярим мингтагача деталь тайёрлаш, созлаш ва йиғишга тўғри келади. Мажбуриятни бажариш учун қўшимча ресурслар ва энг муҳими — иш вақти талаб этилади. Бош заводнинг ҳамма участкаларида, барча цехларида бўлиб ўтган йиғилишларда ана шу ҳақда гаплашиб олинди. Ишчилар ва инженерлар киритган таклифлар асосида ташкилий-техникавий тадбирлар ишлаб чиқилди, муқобил планнинг амалга оширилишини таъминлайдиган график тузилди. Комсомол комитети мажбуриятнинг бажарилишини ўз оталиғига олди.

Кўп станокчилар ҳаракатини ривожлантириш энг муҳим резерв бўлиб қолди. Бултур слесарлардан Анатолий Сорокатий ва Владимир Зуев турдош касбларни эгаллаган эдилар. Ҳозир уларнинг ҳар бири бирданига бир неча станокда ишлай олади. Улар икковлон смена давомида 45—50 та сеялка учун сошниклар тайёрлаб берадилар. Бракка эса сира йўл қўймайдилар. Илгари бу ишни тўрт киши бажарар эди. Эндиликда бўшаб қолган ишчилар одамлар етишмаётган бошқа участкаларга ўтказилди.

Бу илғорларнинг қуюв цехидан тортиб йиғув цехигача барча участкаларда кўпгина издошлар бор. Турсунқул Йўлдошев, Василий Меркулов ва кўпгина бошқалар айни бир вақтда уч-тўрт станокда ишламоқдалар. Пайвандчи Василий Сосунов, пармаловчи Қўчқор Орипов, фрезерчи Валентина Кузнецоваларн и н г тажрибаси ҳам кенг оммалашди. Улар иш жойларини моҳирлик билан ташкил этиш, станокларга яхши қараш туфайли иш унумини бир ярим-икки баравар оширишга эришдилар.

Шу тариқа пландан ташқари машиналар ишлаб чиқариш учун вақт топилди. Январь ойининг дастлабки кунларида бир сменада йиғув конвейеридан олдин 35 сеялка, сўнгра 36—37 сеялка чиққан бўлса, ҳозир кўрсаткичлар стендида «40» рақами пайдо бўлди. Бу эса ишлаб чиқаришнинг муқобил план сўзсиз бажарилишини таъминлайдиган графикка кирганлигини билдиради.

«Узбексельм а ш» бирлашмасининг коллективи биринчи кварталда мамлакат пахтакорларига чигитни аниқ экадиган уч мингта аппарат, ерга гербицидлар соладиган қарийб бир ярим мингта аппарат жўнатади. Запас қисмлар ишлаб чиқариш юзасидан ярим йиллик топшириқни экиш-тикиш ишлари бошлангунга қадар бажариш мўлжаллаб қўйилди.

А. СКОРОБОГАТОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Упа-элик фабрикасининг кўплаб ишчилари КПСС XXVI съездини шахсий меҳнат армуғонлари билан кутиб олишга ҳаракат қилмоқда. Оператор-машинистлар Муҳаррам Соипназарова ва Феруза Каримбоева съезд шарафига бошланган зарбдор вахтада туриб меҳнат қилишмоқда. Улар кунлик нормаларини 20— 30 процентга ошириб бажаришга эришяптилар.

М. Нуриддинов фотоси.

ХАРИДОРГА МАНЗУР БЎЛАДИ

Тошкент тикув ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг 97 тури давлат Сифат белгисини олган. Бу корхона умумий ишлаб чиқаришининг 34,9 процентини ташкил этади.

Чеварлар ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилидаёқ сифат белгили кийимкечакларни кўплаб тайёрлашга киришдилар. Шулардан бири хотин-қизлар ва болалар учун мўлжалланган шойи ва ип-газламадан тайёрланаётган плашчлар, қизлар юбкаси, трикотаж полотносидан блузкадир.

Шу кунларда фабрика тикувчилари давлат Сифат белгисини олишга янги буюмларни тайёрлашяпти.

ТЕЛЕВИЗИОН ФИЛЬМЛАР МУҲОКАМАСИ

БУГУН

республика Киночилар уйида «Ўзбектелефильм» студиясида ўтган йили яратилган кинолентaларнинг якунига бағишланган ижодий конференция ўз ишини бошлади.

Ўзбекистон кинематографчилар союзи ҳамда «Ўзбектелефильм» студияси биргаликда ўтказаётган конференция мобайнида иштирокчилар аввало ўтган йили яратилган фильмларни томоша қиладилар. «Ўзбекистон — жасоратнинг давоми», «Ишонч», «Афшона—Ибн Сино Ватани», «Салом, Сибирь», «Тошкентда шундай кўча бор», «Усмон Юсупов», «Кўринмас дала» сингари кинолентaлар бунга мисол бўла олади.

Фильмлар кўригидан сўнг киношунослар, санъатшунослар, киностудия ходимлари ва томошабинлар иштирокида муҳокама ўтказилади.

Ёғ-мой комбинатининг коллективи «КПСС XXVI съездига — 26 зарбдор ҳафта!» шиори остида баракали меҳнат қилмоқда. Ушбу суратда майонез цехининг илғор қуювчиси Б. Юсупова акс этган. Бу пешқадам ишчи кунлик нормасини 110 процент адо этиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқда.

И. Шоиноғомов фотоси.

ЛАУРЕАТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

БУГУН

Глиэр номидаги республика музика мактаб-интернатида бўлажак музикачиларнинг Охунбобоев номли ёш томошабинлар театри коллективи билан учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувда ёш санъат шинавандаларининг севимли артисти, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреатлари Л. Саъдуллаев ҳамда Г. Саъдуллаевалар иштирок этишди. Санъаткорлар мактаб болаларига санъатнинг сеҳрли олами ҳақида, ўзларининг севимли роллари ҳақида ҳамда яқин кунлардаги ижодий режалари ҳақида гапириб беришди.

Учрашув сўнгида санъаткорлар ўзлари иштирок этган спектакллардан парчаларни бу ерга йиғилганлар эътиборига ҳавола қилишди.

тонгги газеталарда

▲ «Партия комитети ва кадрлар» — «Правда» — газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

▲ Ўзбекистон меҳнаткашлари Ҳиндистон Республикаси эълон қилинган куннинг 31 йиллигини кенг нишонладилар. 26 январь куни Тошкентда ана шу шонли кунга бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда Совет—Ҳиндистон дўстлиги жамияти Ўзбекистон бўлимининг активлари, жамоатчиликнинг бошқа вакиллари билан бирга Ўзбекистон пойтахтида таълим олаётган ҳинд студентлари ва аспирантлари ҳам иштирок этдилар.

Йиғилиш қатнашчилари Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон халқлари ўртасида йил сайин мустаҳкамланиб бораётган дўстлик ва ҳамкорлик алоқалари тўғрисида гапирдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Г. М. Орлов иштирок этди.

ЯНГИ ЛЕКТОРИЙ

БУГУН

Собир Раҳимов районидаги М. Горький номли маданият уйида янги лекторий иш бошлади. Ана шу лекторийнинг дастлабки программасида Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, партия съездларига ҳамда революционерлар ва йирик давлат арбоблари ҳаётига бағишланган қатор туркум лекциялар мавжуд. Ушбу лекциялар бўйича район «Билим» жамияти лекторлари, Тошкент Давлат университети ўқитувчилари маҳаллаларда, завод ва корхоналарда чиқиш қиладилар.

ҚИЗИҚАРЛИ ЎТМОҚДА

БУГУН

Собир Раҳимов районидаги М. Горький номли маданият уйи район «Билим» жамияти билан ҳамкорликда А. Набиев маҳалласида учрашув ўтказди. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига бағишлаб ўтказилган ушбу учрашувда маҳалланинг кекса истиқоматчилари. Улуғ Ватан уруши қатнашчилари иштирок этишди.

— Коммунистлар анжуманига бағишланган бундай учрашувлар, —дейди маданият уйи директори Д. Муслимов, — районимизнинг Ривож, Охунбобоев номли, Крупская номли ҳамда «Шарқ тонги» маҳаллаларида ҳам ўтказилди. Советлар мамлакатининг иқтисодий тараққиёти, беш йиллик қаҳрамонлари ҳақида суҳбатлар бўладиган ушбу учрашувларда КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳаси ҳам қизғин муҳокама қилинмоқда.

● ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ ШАҲАР ҚОМИТЕТИДА

МУСОБАҚА ПЕШҚАДАМЛАРИ

ШАҲАРДАГИ РАЙОНЛАР, САНОАТ КОРХОНАЛАРИ, ҚУРИЛИШ, ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА ТАШКИЛОТЛАРИ ЎРТАСИДА 1980 ЙИЛНИНГ ТЎРТИНЧИ КВАРТАЛИДАГИ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, Тошкент область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитети районлар ва корхоналар ўртасидаги 1980 йилнинг тўртинчи кварталидаги социалистик мусобақа якунини қараб чиқдилар.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, Тошкент область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ шаҳар комитетининг кўчма Қизил байроғи районлар ўртасидаги социалистик мусобақада ғолиб чиққан **Ленин районига,** (район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Чурсин, район ижроия комитетининг раиси Ш. Ҳожимуродав, район комсомол комитетининг секретари В. Акбарова) берилди. Бу район меҳнат коллективлари маҳсулот реализация қилиш бўйича квартал планини 102,3 процент бажардилар, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ишлаб чиқариш ҳажми 7,6 процент ўсди. Йилнинг тўртинчи квартали учун қабул қилинган социалистик мажбуриятга қўшимча 750 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди, капитал қурилишда яхши натижаларга эришилди.

Ҳамза, Собир Раҳимов, Чилонзор ва Октябрь районлари корхоналарининг яхши ишлаганлиги таъкидланди. Бу районларда ҳам квартал плани барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича бажарилиши таъминланди ва қабул қилинган социалистик мажбуриятлар ортиғи билан адо этилди.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, Тошкент область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ шаҳар комитети машинасозлик, электрон ва электротехника саноати корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақа ғолиби учун таъсис этган кўчма Қизил байроқ **В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективига** (бош директори В. Сивец, партия комитетининг секретари У. Султонов, касаба союз комитети раиси В. Хомова, комсомол комитети секретари Н. Дегилева) берилди. Бу корхона коллективи 1980 йилнинг тўртинчи квартали планини маҳсулот реализация қилиш бўйича бажарди ва ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсишини таъминлади, социалистик мажбуриятларини ортиғи билан адо этди.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, Тошкент область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ шаҳар комитети енгил, озиқ-овқат ва маҳаллий саноат корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақа ғолиби учун таъсис этган кўчма Қизил байроқ **«Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективига** (бош директори О. Қодирова, партия комитети секретари Л. Орлова, касаба союз комитети раиси К. Крафт, комсомол комитети секретари З. Орипова) берилди. Бу корхона коллективи маҳсулот реализация қилиш бўйича квартал планини 101,7 процент бажарди, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан ишлаб чиқариш ҳажмининг 4,3 процент ўсишини таъминлади, тўртинчи квартал учун қабул қилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этди.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, Тошкент область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ шаҳар комитети транспорт ва алоқа корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақа ғолиби учун таъсис этган кўчма Қизил байроқ Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети **трамвай - троллейб у с ишлаб чиқариш бошқармаси коллективига** (бошқарма бошлиғи В. Загуменнов, партия комитетининг секретари В. Синякин, касаба союз комитети раиси В. Борисевич, комсомол комитети секретари К. Каримжонов) берилди. Бу бошқарма пассажирлар ташиш бўйича квартал планини 104,5 процент, даромадлар бўйича 114,4 процент бажарди. Трамвайлар ҳаракатининг мунтазамлигини 82,4 процент, троллейбуслар ҳаракатининг мунтазамлигини 87,6 процент бўлишига эришди, қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлади.

Шаҳар районлари ўртасида тўртинчи кварталдаги иш якуни бўйича капитал қурилишда **Ленин райони** коллективлари энг яхши натижаларга эришдилар. Бу районда турар жойни фойдаланишга топшириш плани бажарилди, капитал маблағларни ўзлаштириш топшириғи 129 процент, асосий фондларни ишга тушириш топшириғи 102 процент адо этилди.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, Тошкент область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ шаҳар комитетининг кўчма Қизил байроғи «Главташкентст р о й»нинг **1-уйсозлик комбинати коллективига** (бошлиғи Э. Рустамов, партия комитети секретари Н. Риговано в, бирлашган касаба союз комитети раиси М. Абдуллажонов, комсомол комитети секретари Г. Пўлатова) берилди. Бу коллектив қурилиш-монтаж ишларини бош пудрат бўйича 100,2 процент, шу жумладан, ўз кучлари билан 100,9 процент бажарди. Меҳнат унумдорлигини ўстириш ва қурилиш-монтаж ишлари таннархини арзонлаштириш бўйича топшириқларнинг бажарилишини таъминлади.

Мусобақадош районлар ўртасидаги меҳнат беллашувининг 1980 йил тўртинчи кварталидаги якуни бўйича қуйидагилар ғолиб чиқишди: Киров ва Собир Раҳимов районлари ўртасидаги мусобақада **Собир Раҳимов райони,** Акмал Икромов ва Сергели районлари ўртасидаги мусобақада **Сергели райони,** Ленин ва Фрунзе районлари ўртасидаги мусобақада **Ленин райони,** Октябрь ва Чилонзор районлари ўртасидаги мусобақада **Октябрь райони,** Ҳамза ва Куйбишев районлари ўртасидаги мусобақада **Ҳамза райони** ғолиб деб топилди.

Шаҳар «Ҳурмат тахтаси»га 54 саноат, транспорт ва алоқа корхонаси, қурилиш-монтаж ва лойиҳалаш ташкилотлари ёзилди.

Физкультура ва спорт тошкентликлар ҳаётидан муқим ўрин олсин

ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ ХОДИМЛАРИ ШАҲАР АКТИВИ ЙИҒИЛИШИДАН

Физкультура ва спорт республикамиз пойтахти аҳолисининг турмушидан муқим ўрин олиб, ҳаётининг ажралмас қисми бўлиб қолди. Йилдан-йилга физкультура ва спорт билан шуғулланаётганларнинг сафи кенгайиб боряпти. «Меҳнат ва СССР мудофаасига тайёр» комплекси нишондорларининг сафи кенгаймоқда, етакчи спортчилар маҳорати ошмоқда. Бу борада айниқса, XXII Олимпиада ўйинлари ўтказилган 1980 йилда катта ишлар қилинди. Шаҳримиз спортчилари Москва Олимпиадаси ўйинларида муваффақиятли қатнашдилар. Мамлакат Олимпиада терма командаси жамғармасига келтирилган 30 очконинг 24,5 очкоси тошкентлик спортчиларнинг ҳиссасига тўғри келди.

Маълумки, оммавийлик бор жойда маҳорат сари дадил қадам босилади. Ўнинчи беш йилликда шаҳардаги физкультурачиларни н г сафи 227,4 минг кишига кўпайди, ҳозир 314,5 минг тошкентлик спорт секцияларидаги машғулотларда қатнашмоқда.

Спорт базалари кўпайди ва мустаҳкамланди. Ўнинчи беш йиллик давомида шаҳарда икки стадион, 72 спорт зали, 8 сузиш ҳавзаси 199 мерганлик тири, 270 спорт майдончаси қурилди, 18 та болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари ташкил қилинди.

Тез-тез халқаро мусобақалар ўтказиш ва мамлакат биринчиликларини ташкил қилиш, шаҳримизнинг спортдаги обрўсини янада кўтарди.

Физкультура ва спорт ходимлари шаҳар активи йиғилишида ана шулар ҳақида сўз борди.

Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида амалга оширилган ишларнинг якуни ва 1981 йилда шаҳардаги физкультура ташкилотлари олдида турган вазифалар тўғрисида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети физкультура ва спорт комитетининг раиси Н. Р. Бойжонов доклад қилди.

Физкультура ва спортни комплекс ривожлантириш масаласини ҳал қилиш Тошкент шаҳрини коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш учун курашнинг ажралмас қисми бўлиб қолганлигини таъкидлаб ўтди.

Совет кишисини жисмоний жиҳатдан тарбиялашнинг бутун системасини такомиллаштириш масаласини ҳал қила бориб, асосий эътибор олий ўқув юртлари, умумтаълим мактаблари ва корхоналардаги физкультура коллективларини мустаҳкамлаш ва такомиллаштиришга қаратилди.

В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, тўқимачилик комбинати, ТошДУ, алоқа техникуми, 31-шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юрти ва бошқа коллективларда физкультура ва спортни оммалаштириш юқори савияда олиб борилмоқда.

Ўтган беш йилликда олий ва ўрта махсус таълим ўқув юртлари, ҳунар-техника билим юртлари ва умумтаълим мактабларида оммавий физкультура ишларини ривожлантириш анча яхшиланди

Бироқ, деб таъкидлади докладчи, йиғилишда сўзга чиққан жаҳон рекордчиси Т. Бирюлина, спорт ветеранлари шаҳар Советининг раиси В. Михайлов, «Текстильщик» спорт клубининг раиси Д. Киселев, область касаба союзлари Советининг бўлим мудири Г. Ражабов, шаҳар комсомол комитетининг секретари А. Аваков, «Ёш куч» кўнгилли спорт жамияти шаҳар Совети раисининг ўринбосари А. Блинков шаҳримизда физкультура ва спортни ривожлантириш даражаси шу кун талабидан орқада қолмоқда. Физкультурачиларнинг сафи суст кенгаймоқда, мавжуд спорт иншоотларидан тўла фойдаланилмаяпти. Шаҳар аҳолисининг фақат 28 проценти физкультура ва спорт билан мунтазам шуғулланмоқда. Кўпгина спорт жамиятлари, район спорт комитетлари, спорт клублари ва физкультура коллективлари фаолиятида сусткашлик ва ишга бефарқ муносабатда бўлиш сингари камчилик сақланиб қолмоқда Айрим меҳнат коллективларида физкультурага эътибор берилмаяпти. Бу кўн-галантерея фабрикаси, газ-аппарат, резина-техника буюмлари, «Ўзбекфильм» киностудияси ва бир қанча бошқа ташкилотларга тааллуқлидир.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққанлар аҳоли турар жойларида физкультура ва спортни ривожлантириш кейинги йилларда анча жонланганлигини таъкидлаб ўтдилар. Шунга қарамасдан бу соҳада ҳам камчиликлар бор. Бу биринчи навбатда кўпгина микрорайон ва массивларда спорт майдончаларининг йўқлигидир. Шунингдек, спорт жиҳозларини етишмаслиги, айрим спорт ходимларининг маҳорати паст эканлигини ҳам камчилик қаторига қўшиш мумкин.

Актив йиғилишида 1981 йил учун физкультура ва спортни ривожлантириш бўйича социалистик мажбурият қабул қилинди.

XVII шаҳар спартакиадасининг ғолибларига мукофотлар топширилди. Айрим олимпиадачилар ва уларнинг тренерларига Фахрий ёрлиқлар ва қимматбаҳо совғалар топширилди.

Актив йиғилишида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Х. Е. Ёқубжонова иштирок этди ва сўзга чиқди.

«Апельсин» ансамбли —Тошкент саҳнасида

Беш йил муқаддам Эстония пойтахти — Таллиндаги савдо уйи қошида ташкил этилган ансамблга «Апельсин» деб ном қўйилганди. Эндиликда унинг номи эстрада мухлисларига яхши таниш. Ёш коллектив мамлакатимиз қўшиқ шайдоларини мафтун этиб, эътибор қозониб келмоқда. Бундай муваффақиятга ҳар бир коллектив ҳам муяссар бўлавермайди. Ансамблнинг ҳар бир чиқиши театрлаштирилган бўлиб, ўзининг юморга бойлиги билан ажралиб туради. Коллектив қўшиқ руҳига мос костюмлардан, гримдан ва театр реквизитидан ўринли фойдаланади.

Пойтахтимизд а г и «Юбилей» спорт саройида республикамизга илк бор ташриф буюрган эстониялик санъаткорларнинг гастроллари катта муваффақият билан ўтди. «Апельсин» ансамбли шўх қўшиқлари гулдастасини томошабинларга тортиқ қилди.

А. РЎЗИЕВ.

телетайп лентасидан

◆ ХАНОЙ. Вьетнамнинг асосий шоликор воҳаси бўлган Меконг дарёсининг қуйи оқимидаги қишлоқ меҳнаткашлари давлатга кузги дон сота бошладилар. ВСР марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, ҳар куни тайёрлов пунктларига 14—15 минг тонна шоли етказиб берилмоқда. Давлат бунинг эвазига деҳқонларни минерал ўғит, қишлоқ хўжалик техникаси, ёнилғи, кенг истеъмол моллари билан таъминлаб турибди.

◆ БРЮССЕЛЬ. Денгиз ифлосланиши натижасида тўлқинлар Бельгия соҳилларига минглаб ўлган ёки ҳалок бўлаётган қушларни улоқтириб ташламоқда. Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига кўра, кейинги икки ҳафта давомида шимолий денгиз нефть ва мазут билан ифлосланганлиги натижасида Бельгия, Норвегия, Швеция ва Даниянинг соҳил сувларида юз мингдан ортиқ денгиз қушлари ҳалок бўлди.

Атроф-муҳитни муҳофаза қилувчилар табиатни муҳофаза қилиш проблемасига жамоатчилик эътиборини жалб этиш мақсадида Брюгге шаҳрида намойиш ўтказдилар. Намойиш қатнашчилари нефть маҳсулотларини денгиз йўллари орқали ташиш устидан қатъий контроль ўрнатишни маъмурлардан талаб қилдилар.

◆ БОНН. Германия Федератив Республикасининг китоб бозори собиқ Гитлер «Рейхи» ва унинг гумашталарини кўкларга кўтариб мақтовчи адабиётлар билан тўлиб тошган. Бавариядаги «Друффельферлак» нашриётида яқинда нацист жиноятчи, собиқ ссчиларнинг оберштурмбанфюрери Эйхманнинг мемуарлари босмадан чиқди. Ҳозирги вақтда ГФРда 80 дан ортиқ нашриёт нацистлар адабиётини тарқатиш билан банд.

◆ НЬЮ-ЙОРК. Американинг Канзас-Сити (Миссури штати)да портлайдиган химиявий моддалар ортилган иккита темир йўл состави тўқнашиб кетди. Натижада кучли ёнғин юз берди. Воқеа содир бўлган жой атрофида яшовчи юзлаб кишилар бошқа ёққа кўчирилди.

◆ ДАМАШҚ. Сурия ахборот министри Аҳмад Искандар Аҳмад АҚШ сиёсатини кескин танқид қилди. Американинг сиёсати, деди у, «Сирия таймс» газетаси мухбири билан суҳбатда, бошқа халқлар устидан ҳукмронлик ўрнатиш ва уларни бостиришга қаратилган. Вашингтон ҳам Исроил сингари, деди Министр, Яқин Шарқда агрессив сиёсат ўтказмоқда.

◆ КОЛОМБО. Шри Ланкада бензин нархи 10 процент, мамлакат қишлоқ аҳолисининг озиқ-овқат тайёрлаш ва уй-жойларни ёритиш учун асосий восита бўлган керосиннинг нархи 20 процент, дезель ёқилғиси 30 процент оширилди.

Транспорт бошқармасининг хабар беришича, яқин вақтлар ичида поездлар ва автобус билетлари нархи ҳам оширилади.

(ТАСС).

ПАРТИЯ РЕЖАЛАРИ — ХАЛҚ РЕЖАЛАРИ

АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАР ЛОЙИҲАСИ — УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

КОММУНИСТЛАР ШИЖОАТИ

Пойтахтимизда г и барча корхоналар сингари 127-автобаза коллективи ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съезди шарафига юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқда. Автобазадаги ўн саккизта бригаданинг ўн иккитаси коммунистик меҳнат бригадалари бўлиб, ушбу бригадаларга серғайрат коммунистлар бошчилик қилмоқдалар. Айниқса, Р. Ҳалимов ва Х. Мехтизода раҳбарлигидаги бригадаларнинг хизматини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Бу жонкуяр бригадалар пойтахтимизнинг зарбдор қурилиши — «Халқлар Дўстлиги» проспектидаги кино-концерт зали қурилишида ўтказилаётган социалистик мусобақанинг пешқадамлари сафида меҳнат қилишмоқда. А. Хўжаев, Г. Медников, Ш. Хожиматов ва Ш. Шапақатов каби ҳайдовчилар эса корхона бўйича съезд шарафига ташкил этилган социалистик мусобақанинг байроқдорлари бўлиб

ТРАНСПОРТ

ҳисобланадилар. Улар айни кунларда ўн биринчи беш йилликнинг биринчи квартали ҳисобига меҳнат қилишмоқда. Кўксини «Коммунистик меҳнат зарбдори» нишони безаб турган ушбу ҳайдовчилар кунлик нормаларини 120—125 процентга ошиғи билан адо этишмоқда.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, корхона коллективи КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасини синчковлик билан ўрганиб, қизғин муҳокама қилмоқда.

БУГУН

автобазада «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришн и н г 1981—1985 йилларга ва 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишлари» материалларига бағишланган навбатдаги йиғилиш бўлиб ўтди. Лойиҳа материаллари бўйича корхона директори М. Рустамов, пешқадам ишчи-коммунистл а р И. Ҳошимов, Г. Холмуҳамедов, Ю. Калабин ва В. Саломовлар чин дилдан сўзлашиб ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди. Ушбу йиғилишда ҳайдовчилар коммунистлар анжумани кунигача 25 минг тонна қўшимча юк ташиб бериш мажбуриятини олдилар.

Тошкент чинни заводи буюмларининг кўрки, жилоси харидорларнинг ҳавасини келтиради. Бунда кўплар қатори корхона рассоми Раъно Қорабоеванинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. У шу кунларда КПСС XXVI съезди шарафига икки ойлик топшириғини муддатидан илгари адо этишга ҳаракат қиляпти. Смена топшириқларини аъло сифатда, 125—130 процент адо этаяпти. М. Нуриддинов фотолари.

МУНОСИБ АРМУҒОН

Тошкент агрегат заводининг коллективи КПССнинг яқинлашиб келаётган XXVI съездини меҳнатда муносиб армуғонлар билан кутиб олмоқда. Корхона коллективи олий категорияли сифат белгиси билан маҳсулот ишлаб чиқаришни ўтган йили анча ошириб бажарган эди. Бундай маҳсулот тайёрлаш корхонанинг умумий ишлаб чиқаришида 84,1 процентни ташкил этади. 16 хил маҳсулот эса давлат Сифат белгисини олган.

Ўзбекистон Давлат стандарти бошқармаси куни кеча корхонанинг яна икки маҳсулотига Сифат белгисини берди. Улар цилиндрли ва бир поғонали редукторлардир

ТАКЛИФ КИРИТАМАН

ЎЗАРО ҲАМКОРЛИКДА

Асосий йўналишлар лойиҳасида давлатимизнинг эртанги кунини, халқимизнинг фаровонлигини бундан буён янада яхшилаб боришнинг улуғвор программаси ўз ифодасини топган. Биз, врачларни лойиҳанинг меҳнаткашларга медицина хизмати кўрсатиш даражаси ва сифатини ошириш, улар меҳнат фаолиятини ошириш учун бирмунча қулай шарт-шароит яратиб бериш зарурлиги тўғрисидаги бўлим айниқса қизиқтирди.

Масалан, шаҳримиздаги энг кекса Октябрь районида кейинги йилларда соғлиқни сақлашни яхшилаш йўлида кўпгина ишлар амалга оширилди. Аҳоли эҳтиёжини ҳисобга олиб, халқ депутатлари ёрдамида ихтисослаштирилган медицина ёрдами кўрсатиш тармоғи бирмунча мустаҳкамланди. Бу ўз навбатида касалларни амбулатория шароитида ҳар тарафлама текшириш, кўпгина касалликларни даволаш ва бу касалликларнинг олдини олиш имконини берди. Ҳозирги пайтда биз фойдаланаётган замонавий ускуналар даволаш — профилактика ишлари сифатини яхшилашга ёрдам бермоқда.

Лекин ҳал қилиниши лозим бўлган масалалар ҳам бор. Ҳар йили бизнинг районимизда беш мингга

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ

яқин бола дунёга келади. Болаларни даволаш муассасалари эса етишмайди. Мавжудлари ҳам ҳозирги замон талабига жавоб бермайдиган эски биноларга жойлашган. Шунингдек, янги туғруқхона ҳам қуриш керак.

Ўн биринчи беш йилликда соғлиқни сақлаш муассасалари моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш вазифаси турибди. Ҳозирги замон медицина ускуналарини, диагностика ва даволаш аппаратларини фақат йирик даволаш муассасаларидаги н а қўллаш, турли соҳа тажрибаларидан фойдаланиб, даволашнинг максимал самарадорлигига эришиш мумкин. Шунинг учун ҳам Асосий йўналишлар лойиҳасининг соғлиқни сақлаш системасини ривожлантириш тўғрисидаги бўлимга қуйидаги сўзларни киритишни таклиф этаман: **«Кичик поликлиника ва амбулаторияларни йирик даволаш-профилактика марказларига бирлаштирилсин».** Мамлакатимизнинг бир қатор шаҳарларида ана шундай тажриба қўлланмоқда. Менимча, министрликка қарашли бир неча корхоналарнинг кучлари билан йирик касалхона ва бирлашмалар қуриш тажрибасини яна давом эттиришга тўғри келади. Бу, район ва шаҳар медицина ходимларига юрак-қон томир хирургияси марказини, реанимация, шунингдек, органлар ва тўқималарни олиб улашни ташкил этиш имконини беради.

Қ. РИЗАЕВ,
Абу Али ибн Сино номли 1-шаҳар клиник шифохонаси бош врачи, республикада хизмат кўрсатган врач, шаҳар Совети депутати.

ШАҲРИМ — ФАХРИМ

КАНАЛЛАР ЖОЗИБАДОР БЎЛСИН

Атроф-муҳит муҳофазаси

Тошкентнинг хушманзара боғлари, кўркам хиёбонлари ва гулзорлари бугунги кунда барчани қувонтиради. Шаҳримизнинг яшил либосга бурканишида ўнлаб каналлар ва ариқларнинг, уларнинг юзлаб шаҳобчаларининг аҳамияти ғоят катта. Ана шу об-ҳаёт тармоқларини асраш, тартибга келтириш ва тозалаб туришга ҳозирги пайтда катта эътибор беріляпти.

Шаҳар сув хўжалиги бошқармаси коллективи сув шаҳобчаларини мусаффо сақлаш, уларнинг соҳилларини ободонлаштириш бўйича қатор тадбирларни амалга оширяпти. Коллективимиз ўнинчи беш йилликнинг охирги йили планини муддатидан анча олдин — 16 декабрда муваффақиятли бажарди. **Эндиликда КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасидан руҳланган ишчиларимиз зарбдор меҳнат вахтасида туриб ишлашяпти. Коллективимизнинг ҳар бир аъзоси коммунистлар анжуманига муносиб туҳфалар билан боришга аҳд қилган.**

Шаҳримиз боғ-роғларининг ёз фаслида об-ҳаёт билан мунтазам таъминланиши сув хўжалиги ходимларининг бугунги кундаги ҳаракатига кўп жиҳатдан боғлиқ. Шу боисдан бошқармамиз коллективи каналлар, гидротехника қурилмалари ва бошқа иншоотларни тозалаш ҳамда ремонт қилиш бўйича пухта ишлаб чиқилган тадбирлар асосида иш олиб боряпти.

Ҳозиргача Юз ариқ, Дарвозакент, Пул эмас, Чортоқ, Эски полвон ва бошқа каналлар тозалаб бўлинди. Уларнинг умумий узунлиги 20 километрдан ортиқ. Шунингдек 46 та гидротехника қурилмаси, 26 та сув тақсимлагич ремонтдан чиқарилди, салкам 70 кубометрлик турли тупроқ ишлари бажарилди. Шу кунларда Яланғоч, Оққўрғон, Кўкча, Ракат, Чўпон ота каби каналлар тозаланиб, сув равон оқадиган қиёфага келтириляпти. Бу ишларда Х. Дўсмонов ва П. Ўрозбеков бошчилигидаги бригадаларнинг ишчилари айниқса, ғайрат кўрсатишяпти, И. Қорақўзиев, Д. Холмуҳамедов, А. Пиримқулов, А. Ҳусанов каби ишчилар кунлик топшириқларни мунтазам ошириб бажариб, ҳамкасбларига ибрат бўлишяпти.

Бошқармамиз коллективи КПССнинг XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди шарафига оширилган социалистик мажбуриятлар олди. Жумладан, каналларни тозалаш бўйича планга қўшимча 2 минг кубометрлик иш бажарилади, битта сув ўтказгич капитал ремонт қилинади. Кузги-қишки тадбирлар планида белгиланган ишларни 23 февралгача тугаллаш кўзда тутилган. Яъни баҳор фаслигача умумий узунлиги салкам 150 километрлик каналлар тозаланиб, тартибга келтирилиб қўйилиши керак.

Коллективимиз шаҳримиздаги яшил бойликларнинг ўз вақтида зилол сув билан таъминланиши учун барча имкониятлардан фойдаланяпти, куч ва ғайратини аямаяпти.

Бироқ, каналлар ва ариқлардаги сувнинг ҳамиша мусаффо бўлиши фақат сув хўжалиги ходимларининг ҳаракатигагина боғлиқ эмас. Айрим корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари ўз территорияларидан ўтувчи ариқлар соҳилларини озода сақлашга эътиборсизлик қилишяпти. Сувнинг ифлосланишига баъзи микрорайон ва маҳаллаларнинг аҳолиси қўшаётган «ҳисса» ҳам кам эмас. Ахир, кўча ва боғларимизнинг кўрки, ёзнинг жазирама иссиғида шаҳримизга мўътадиллик бахш этувчи каналларга дуч келган нарсани ташлаш инсофданми? Ваҳоланки, ўз ҳурматини билмаган айрим кишилар гугурт қутисидан тортиб телевизор қутисигача, автомобиль шинасидан тортиб хизмат муддати тугаган холодильниккача сувга ташлашяпти. Канал тубсиз океан эмаски, барча нарсани ўз қаърига тортиб кетса. Юқоридаги тартибсизликларга чек қўйиш вақти келди. **КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездига лойиҳасида «Табиатни муҳофаза қилиш ишларига жамоатчилик кенг жалб этилсин» деган сатрлар бор.** Демак корхона ва ташкилотларнинг коллективлари ва ЖЭКларнинг ходимлари аҳоли ўртасида кенг тушунтириш ишлари олиб боришлари керак.

Ҳамшаҳарларим и з Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантиришга бел боғлашган. Шаҳримизда ҳамма нарса гўзал бўлиши керак. Шу жумладан, минг йиллик тарих шоҳиди бўлган каналларни эъзозлаб асрашимиз, уларнинг соҳилларини сўлим, хушманзара сайргоҳларга айлантиришимиз зарур.

А. ҒАНИЕВ,
шаҳар сув хўжалиги бошқармаси бошлиғи.

УСТА САЙҚАЛЧИЛАР

Тошкент қурилиш Бош бошқармасига қарашли 11-«Висотстрой» трестининг 76-қурилиш бошқармасида Роза Сафиуллина бошлиқ бригадани уста сайқалчилар коллективи сифатида тилга олишади. Шунинг учун ҳам бу бригадага пойтахтимизнинг ноёб меъморчилик комплекси — 4 минг ўринли кино-концерт залида пардозлаш ишларини олиб бориш ишониб топширилди. Бригада жилокорлари муҳташам бинонинг кўпгина жойларида сувоқчилик ишларини амалга оширишди. Ўзларига биркитилган участкада ишни муддатидан илгари якунлашга муваффақ бўлишди. Бунда бригаданинг Ф. Рисбоева, М. Гатауллин, А. Запоража, М. Воҳидов каби тажри-

ҚУРИЛИШ

бали сувоқчиларининг ҳиссаси катта.

Коллектив қайси объектда ишламасин, уларнинг меҳнатига юксак баҳо берилади. Мана яқинда улар яна бир муҳташам объектда минг ўринли «Москва» меҳмонхонасида пардозлаш ишларини бошлаб юбордилар. Коллектив бу ерда ҳам КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача ўзларига биркитилган участкада сувоқчилик ишларини тугаллашга аҳд қилишган. Бу моҳир сайқалчилар коллективининг мамлакатимиз коммунистларининг съездига муносиб совғаси бўлади.

С. СУЛТОНОВ.

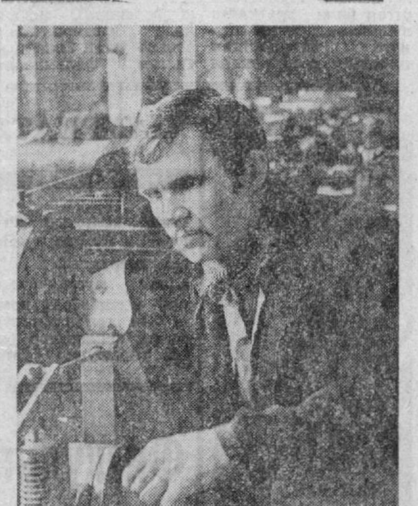

Олег Харитонов кўп йиллардан бери «Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмасининг кўтарма кранлар йиғиш цехида йиғувчи-слесарь бўлиб ишлайди. Унга коммунистик меҳнат зарбдори унвони берилган. Илғор ишчи шу кунларда КПСС XXVI съезди шарафига давом этаётган социалистик мусобақада фаол иштирок этиб, смена топшириқларини мунтазам 130— 140 процент адо этяпти.

СУРАТДА: О. Харитонов.

• *Меҳнатда камол топган*

СЕРМАЗМУН УМР

Майдалаб ёғаётган ёмғир локомотив ойнасига урилиб, астагина ерга тушмоқда. Жиззах зали перрони йўловчилар ва уларни кузатувчилар билан гавжум. Яна бир неча дақиқадан сўнг жўнашга тайёрланиб турган 187-номерли Жиззах—Тошкент поездига пассажирлар чиқарилмоқда. Аҳён-аҳёнда дикторнинг овози эшитилиб турибди. Шу пайт ҳамманинг диққатини ўзига жалб этиб, ён томондан юк ташувчи поезд ўта бошлади. Эндигина жой-жойига ўрнашаётган йўловчилар «тақа-туқ»лаб ўтаётган вагонларни томоша қилиш учун деразалар олдига яқинроқ келдилар. Поезд ўтиб кетди. Олисдан тепловознинг узун сигнали эшитилди. Машинист ёрдамчиси сўнгги вагоннинг ортидан кўз узмай тикилиб турарди. Майдалаб ёғаётган ёмғир тезлашгандай бўлди. Ҳабибулла аканинг назарида локомотив дарё қирғоғида тургандек туюлди. У олдинда ёниб турган светофорнинг қизил кўзига термулганича нималарнидир ўйлаб турарди.

— Менга қара, Георгий,—деди у ёрдамчисига қараб,— сочингни бироз калтароқ қилсанг бўларди. Ҳар ҳолда темир йўл ташкилотида ишлайсан. Ростини айтсам, чиройли ҳам эмас. Ундан кейин машинистка эмас, машинистсан...

Георгий уялганидан қип-қизариб кетди.

— Тағин хафа бўлиб ўтирма, Георгий, —қўшиб қўйди Ҳабибулла ака.

—Нега хафа бўларканман,— деди Георгий кулимсираб.

— Бу бошқа гап. Ахир йигит дегани шундай бўлиши керак,— деди Ҳабибулла ака ёрдамчисининг кўзларига қараб.

Олдинда локомотив светофорнинг яшил чироғи порлади. Алоқа аппаратлари яна бир бор текшириб олинди.

— 187-, мени қандай эшитяпсиз?

—Жуда яхши эшитяпман,—жавоб қилди машинист, — поезд юришга тайёр.

—Оқ йўл, Сизларга! Манзилга яхши етиб олинглар, деган овоз эшитилди карнайдан.

— Навбатчи юришга руҳсат берди, — деди Георгий, —Сигнал!

Ҳ. Исамуҳамедов поездни ҳаракатга келтирди. 4 минг от кучига эга бўлган «ТЭП—70» тепловозининг моторлари гуриллаб ишлай бошлади. Тепловоз борган сари тезлигини ошириб, Тошкент томон илдамларди...

— Йўлда нималар ҳақида кўпроқ сўзлашасизлар?— сўрадим улардан.

— Биз бошқариб бораётган поезд соатига 100 километр тезлик билан юриши керак,—дея сўз бошлади Ҳабибулла ака. — Умумий оғирлиги 900 тонна бўлган 23 та вагоннинг масъулияти бизнинг зиммамизда. Бу албатта, машинист ва унинг ёрдамчисидан моҳирликни, чаққонликни, ҳушёр ва синчковликни талаб этади. Шунинг учун биз йўлда фақат поездни тўғри бошқариш ҳақида сўзлашамиз. Ҳаракат пайтида ёрдамчим менинг кўрсатмам билан тепловознинг ички қисмларини кўздан кечиради. Станцияда тўхтаганимизда эса вақтдан тўғри ва унумли фойдаланиш, навбатдаги зонада қандай тезликда юриш ҳақида гаплашиб оламиз.

... Георгий сигнални босди. Поезд пўлат излари ялтираб турган станцияга яқинлаша бошлади.

— Тошкентга ҳам кириб келдик, биродар,—деди Ҳабибулла ака мамнуният билан.

— Ўз вақтида, — қўшиб қўйди Георгий устозига қараб.

Тезлигини тобора камайтириб бораётган тепловоз ойнасидан прожекторлари жилваланиб турган станция кўринди. Ён томондаги йўлдан яна поезд ўтиб кетди. Электричкадан тушиб келаётган одамлар поезд ўтиб кетишини кутиб туришарди.

— Ишга шошилишаяпти,—деди Ҳабибулла ака улар томонга ишора қилиб.

— Биз эса уйга,— деди Георгий кулиб.

Тепловоз тўхташ жойига етгач, Ҳабибулла ака тормоз ричагини ўзига тортди. Поезд бир силкиниб тўхтади. Шу пайт вокзал бўйлаб дикторнинг овози янгради:

— Пассажир ўртоқлар!.. 187-номерли поезд Жиззахдан келди. Поезд биринчи йўлда турибди...

Ҳабибулла ака тепловоз ойнасидан бошини чиқариб, оппоқ тонгнинг саррин ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас олди. Сўнг соатига қараб ҳамиша ўзи билан олиб юрадиган транзисторнинг қулоғини буради.

— Тепловозни вагонлардан ажратдим, —деди кабинага кириб келган Георгий, —кетдикми?

— Кетдик.

Чўзиб-чўзиб сигнал берган тепловоз депо томон йўл олди.

∴ ∴ ∴

Ҳабибулла ака тепловозни қўйиб қайтгач, у билан бафуржа суҳбатлашдик.

— Машинистлик касбини эгаллашимда амаким Абдусаттор Воҳидовнинг хизматлари катта, —деди у ифтихор билан.

Дарҳақиқат, Ҳабибулла Тошкентдаги 5-ўрта мактабни битиргач, машинист амакисининг маслаҳати билан темир йўл транспорти техникумининг тепловоз хўжалиги бўлимига ўқишга кирди. 1959 йилда техникумни муваффақиятли битириб, Самарқанд темир йўл депосига ишга йўлланма олди. Машинист ёрдамчиси бўлиб иш бошлаган бу йигитчага Борис Степанов билан Пётр Гладковлар мураббийлик қилдилар. Ҳабибулла улардан ўз касбига меҳр билан қарашни, тепловозни маҳорат билан бошқаришни ва унинг ишчи қисмларини мукаммал ўрганиб олди. Қисқа муддат ичида катта тажриба тўплаган шогирддан устозлар ҳам чексиз хурсанд бўлдилар.

1961 йилдан Ҳабибулла Тошкент темир йўл депосида машинист ёрдамчиси бўлиб ишлай бошлади. Энди унга Юрий Васильевич Гудашников, Мурзин ва Шарковский сингари машинистлар йўл-йўриқ кўрсатиб, ёрдам бериб турдилар.

Ўзининг қобилияти, ҳаракатчанлиги, зийраклиги билан устозларининг меҳрига сазовор бўлган Ҳабибулла Исамуҳамедов тез орада депо коллективининг ҳурматини қозонди. У ҳар бир топшириқни аъло даражада бажаришга интилар ва тенгдошларини ҳам шунга даъват этарди. Унинг яна бир яхши одати бор: вақтни бекор ўтказмасди. У ўзининг бўш вақтларини тепловоз тузилишини ўрганишга ва тепловозни мустақил бошқаришни машқ қилишга бағишлади. Касбига оид адабиётларни мутолаа қилди. Ўйлатаётган саволларини мураббийларидан сўраб билди, керакли жойларини ён дафтарчасига ёзиб олди.

1965 йилда Ҳабибулла ака Исамуҳамедовнинг таржимаи ҳолида янги саҳифа очилди. У машинист деган шарафли ном эгаси бўлди. Кечаги шогирд энди устозлик қила бошлади.

Ҳали-ҳали ёдида. Ҳабибулла ака ўз шогирди билан илк бор Тошкент — Жиззах маршрути бўйлаб йўлга чиқди. У аввал ҳам устози билан бу маршрутда кўп юргани учун унчалик ҳаяжонланмади. Аксинча, ўзининг маҳоратли машинист эканлигини намойиш қилди. Кўп ўтмай Ҳабибулла ака Исамуҳамедов Тошкент — Ховос, Тошкент—Арис маршрутларида ҳам пассажирларга намунали хизмат кўрсата бошлади...

—Ҳабибулла Олимжонович тепловознинг тузилишини, айниқса, унинг электр қисмларини аъло даражада билади. Тепловоз йўлда тасодифан бузилиб қолса, қийналиб қолмайди. Уни дарров тузатиб, яна йўлда давом этади. Шогирдларини ҳам шундай ишлашга даъват этади. У менинг ҳар томонлама камолотли машинист бўлишим учун ўз билим ва тажрибаларини аямаётир,— дейди Георгий Межигурский фахр билан.

— Ҳабибулла ака камтарин ва самимий инсон,—дея ҳикоя қилади ёшлар колоннасининг бошлиғи, машинист-инструктор Пўлат Рўзиев. — У ҳар бир ишни пухта бажаришга одатланган. Шунинг учун коллективимиз коммунистлари, комсомол-ёшлари Ҳабибулла акани чин дилдан ҳурмат қилишади, эъзозлашади.

Бу ажойиб инсоннинг одамийлиги ва шогирдларига бўлган ғамхўрлиги ҳақида Яҳё Нуров, Валентин Борисенколар ҳам мамнуният билан сўзладилар.

Ҳабибулла ака Исамуҳамедов муносиб ўринбосарлар тайёрлаш билан бирга, ўз малакасини ҳам ошириб борди. 1974 йили унга 1 класс машинисти гувоҳномаси берилди.

∴ ∴ ∴

Коммунист Ҳабибулла Исамуҳамедов актив ташкилотчи ва жамоатчи ҳамдир. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати сифатида Ҳамза райони меҳнаткашларининг наказларини бажаришда фаоллик кўрсатмоқда.

— Наказларнинг ҳаммасини ўз вақтида кўнгилдагидек бажаришни халқ олдидаги бурчим деб биламан, — дейди Ҳабибулла ака.

Ҳа, ўз ҳаётини одамларнинг узоғини яқин, оғирини енгил қилишдек шарафли ишга бахшида этган моҳир машинист Ҳабибулла Исамуҳамедовнинг ҳаёти ва меҳнат фаолияти ана шундай мазмунли кечмоқда.

Н. ОЧИЛОВ.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

МЕҲНАТКАШЛАР ГАЗЕТАСИ

ЛОНДОН. «Морнинг стар» газетаси ўқувчилари доирасини кенгайтириш кампанияси умуммиллий кўлам олди. Бу кампания Буюк Британия коммунистик партияси ижроия комитетининг қарорига мувофиқ ўтказилмоқда. Ҳозир бутун мамлакатда Буюк Британия Компартияси маҳаллий бўлимларининг йиғилишлари ўтказилмоқда. Бу йиғилишларда конкрет ҳаракат программалари қабул қилинмоқда.

Йиғилишла р н и н г қатнашчилари ўз сўзларида «Морнинг стар» консерваторлар ҳукуматининг иқтисодий йўлига қарши курашаётган барча инглиз меҳнаткашларининг газетаси бўлиб қолиши лозимлигини таъкидламоқдалар. Бу ҳукумат ишлаб чиқаришни қисқартиришга, ишсизларнинг ҳаддан ташқари кўпайиб кетишига, турмуш даражасининг кескин равишда пасайиб кетишига олиб келди.

ЭНЕРГЕТИКА РИВОЖЛАНМОҚДА

ДЕҲЛИ. Ҳиндистоннинг кўмир қазиб чиқариладиган энг катта районларида жами қуввати 7 миллион киловаттдан ошадиган тўртта иссиқлик электр станцияси барпо этилмоқда. Электр энергия ҳосил қилишни ривожлантиришга доир бу ерда эълон қилинган узоқ муддатли планда ана шундай иссиқлик электр станциялари тармоғи келгусида миллий энергетиканинг негизи бўлиб қолиши таъкидланади.

Ҳиндистон мустақиллик йиллари мобайнида шу соҳада каттагина муваффақиятларга эришди. Кейинги 33 йил ичида электр станцияларнинг қуввати 2 миллион киловатдан 31 миллион киловатгача ошди. 1979-80 молия йилида мамлакатнинг энергетика объектлари 105 миллиард киловатт-соат электр энергия ҳосил қилди. Аммо саноат ва қишлоқ хўжалигининг ортиб бораётган эҳтиёжларини қондириш учун бу ҳали етарли эмас. ТЭСлар ишлатаётган кўмир ўз вақтида етказиб берилмаётганлигидан, электр энергия билан таъминлашдаги тез-тез узилишлар, шунингдек қаттиқ қурғоқчиликлар натижасида дарёлардаги сув сатҳи кескин пасайиб кетиши унинг сабабларидан биридир.

Ҳиндистонни социал-иқтисодий ривожлантириш (1980-1985 йиллар) олтинчи беш йиллик планига мувофиқ иссиқлик, атом ва гидро электр станцияларининг қуввати 1985 йилга бориб 50 миллион киловатдан ошиб кетади. Электр энергия ҳосил қилишни ўстиришга асосан янги ТЭСларни қуриш ва ҳозирдаёқ ишлаб турган шундай ТЭСларнинг қувватини ошириш ҳисобига эришилади. Уларни ёқилғи билан таъминлашни яхшилаш мақсадида шахта ва карьерларда кўмир қазиб чиқаришни модернизациялаш, кўмир қазиб чиқарувчи ўнлаб янги корхоналар барпо этиш мўлжалланмоқда. Жумладан, комплекс гидротехника иншоотларини вужудга келтириш, Ҳимолай тоғидан бошланадиган серсув шимолий дарёларнинг гидроэнергетика потенциалини ўзлаштириш негизида ГЭСларнинг унумдорлиги ошади.

Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик Ҳиндистон энергетикасини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшади. СССРнинг ёрдами билан мамлакатда нефть, газ ва кўмир конлари очилмоқда. Совет ва ҳинд олимлари атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш соҳасида биргаликда тадқиқотлар ўтказмоқдалар. Ҳиндистонда ҳосил қилинаётган электр энергиянинг 20 проценти СССРнинг кўмаги билан барпо этилган объектлар ҳиссасига тўғри келмоқда.

СССРНИНГ ЁРДАМИ

КОБУЛ. Совет Иттифоқи қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда, жумладан ветеринария соҳасида Афғонистон Демократик Республикасига катта ёрдам бермоқда. Молларнинг ҳар хил касалликларига қарши 200 минг вакцина АДР қишлоқ хўжалиги ва ер ислоҳоти министрлигига топширилди. Ана шу вакциналардан фойдаланиш уй ҳайвонларининг касалликларга чалинишига йўл қўймаслик имконини беради ва Афғонистонда чорвачиликни ривожлантиришга кўмаклашади.

МУҲИМ ПРОБЛЕМА

БРАЗЗАВИЛЬ. Конго Халқ Республикаси пойтахтида «нефть, газ ва энергиянинг бошқа манбалари» мавзуида миллий семинар очилди. Семинар ишида 200 дан кўпроқ мутахассис иштирок этмоқда. Улар КХРнинг энергетика сиёсати масалаларини, нефть конларини разведка қилиш ва улардан фойдаланиш, замонавий технологияни қўллаш билан боғлиқ проблемаларни муҳокама қиладилар.

КХР шахталар ва энергетика министри Р. Адада семинарни очиш вақтида нутқ сўзлаб, республикада янги жамият барпо этиш вазифалари энергетика хом ашёсини сарфлашни анча кўпайтиришни тақозо этади, деди. У ёқилғини эҳтиёт қилишга ва оқилона тежашга даъват этди.

НАВОИЙ ҲАҚИДА ҚИРҚ ҚЎШИҚ

(ТАҚРИЗ)

«Шарқ юлдузи» журналининг ўтган йилги 3-6-сонларида Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати шоир Барот Бойқобиловнинг «Шукуҳли карвон» номли шеърий романи эълон қилинди. Бу асар Алишер Навоийнинг Самарқандда кечирган ҳаётини тасвирлашга бағишланган.

Тарихий маълумотларга қараганда, Хуросон ҳокими султон Абусаид Навоийни Ҳиротдан чиқиб кетишга мажбур қилади ёки Заҳриддин Бобир тили билан айтганда «ихрож» этади. Сабаби Алишер Навоий Абусаиднинг зулм ва зўрликка асосланган ҳукмронлигидан, жаҳолатпешалигидан норози эди, шоирнинг тоғалари Кобулий ва Ғарибий Абусаидга қарши курашларнинг иштирокчилари бўлган. Алишернинг ёшликдаги дўсти Хусайн Бойқаро эса, Табриз ва Астрободни эгаллаб, Ҳирот тахтига даъвогарлик қиларди. Султон Абусаид Навоийнинг отасидан қолган мол-мулкини тортиб олади, ўзини таҳқир этади. Оқибатда ёш шоир она шаҳрини ташлаб ,ўқиш ва таҳсилни давом эттириш учун бошқа ердан шароит қидиришга мажбур бўлади. Бундай имконият ўша даврда фақат Самарқандда мавжуд эди. Чунки биринчидан, Самарқанд Шарқнинг илм-фан ва маданияти гуллаган обод марказларидан бўлган, иккинчидан, Мовароуннаҳрнинг ҳукмдори Аҳмад Ҳожибек шоиртабиат, илмпарвар киши бўлиб, истеъдодли одамларга ҳомийлик қиларди. Ана шуларни ўйлаб ўз асарлари билан аллақачон эл оғзига тушган, лекин илмга ташна 24—25 яшар Алишер кўнглида армон ва умид туғиб Самарқанд сари йўл олади. «У бутун умр орзу қилган муҳитни биринчи марта Самарқандда топди» (И. Султон).

«Шукуҳли карвон» шеърий романи икки қисм, қирқ «қўшиқ»дан иборат. Ҳар бир «қўшиқ» Навоий ҳаёти ва фаолиятига оид бир ёки икки яхлит воқеани ўз ичига олади. Асар Алишернинг Ҳиротдан йўлга чиқишини тасвирлаш билан бошланади. Абусаид зулмидан қаттиқ озор чеккан шоир ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан қийналади, шунда устози мавлоно Лутфий Самарқандга боришга маслаҳат беради. Куз кунларининг бирида эрта тонгда Навоий савдогарлар карвонига қўшилиб, йўлга чиқади, дўстлари уни кузатиб қўядилар. Шоир туғилиб ўсган юрти, ёру биродарларини ташлаб кетмоқда... У хаёлга берилади: мамлакатдаги нотинчлик, султоннинг жабр-зулми, фуқаро ва фузало тақдири ҳақида, қариндош-уруғлари, ўзининг қисмати хусусида ўйлайди. Аммо у келажакда ўзгариш бўлишига, ҳаёт бундай қолиб кетмаслигига ишонарди. Худди бунинг далилидай Маймана қароргоҳида Навоий ҳузурига дўсти Хусайн Бойқаро етиб келади. улар қизғин суҳбатлашиб, кураш режаларини тузиб оладилар. Бу эпизод асарда жонли ва табиий чиққан.

Карвон Шаҳрисабз ва Ургут орқали ўтиб, Самарқандга кириб келади. Навоий Амир Темирга пойтахт бўлган, Улуғбек нашъу намо топган азим шаҳарни бағоят қизиқиб тамошо қилади, ҳашаматли обидалар шоирни ҳайратга солади. Романда келтирилишича. Навоий дастлабки кунлари мусофирлик азобини чекиб, «ёлғизлик, қашшоқлик уни ўз қучоғига олади». Бироқ у моҳир бастакор Садоийни қидириб топади, унинг воситасида отасининг дўсти — амир Архангийнинг ўғли, қобилиятли шоир Мирзобек билан танишади. «Мавлоно Навоий, ўз элингиз бу, Сизни кўрмак бизга энг буюк орзу», — дейди Мирзобек. Шундан кейин Навоий Архангий, Аҳмад Ҳожибек хонадонида меҳмон бўлади, уларнинг иссиқ, самимий муносабатларидан кўнгли кўтарилади. Аҳмад Ҳожибек Алишерни ўз тарбиясига олади, ўқиши ва ижод қилишига шарт-шароит муҳайё этади. Самарқанд «олимул уламоси» Фазлулло Абулайс шоирни ўз фарзандидай қабул қилиб, мадрасасидан унга жой ажратади. Таҳсил кунлари қизғин давом этади. Навоий ўзига хос иштиёқ ва тиришқоқлик билан илм асосларини эгаллайди. Унинг ўткир зеҳни, баланд шоирона табъи талабаларни ҳам, устозларини ҳам ҳайратга солади. Навоий Абуллайсдан ташқари Алоий Шоший, Хожа Хурд сингари пешқадам мударрислардан таълим олади, Самарқанд илму адаб аҳли билан танишиб, кўп дўстлар орттиради.

Алишер Навоий Самарқандга келган йиллар Улуғбек фожиасининг излари ҳали иссиқ эди. Буюк мунажжим асослаган илмий мактаб анъаналари давом этар, унинг шогирдларидан бир қанчаси ҳаёт бўлиб, маърифат йўлида хизмат қилишни канда қилмагандилар. Гарчанд Абусаид Улуғбек мирзо тарафдорларини қувғин остига олган, қариндошларини қираётган бўлса-да, Навоий келганда Самарқанддаги расадхонада ва Улуғбек мадрасасида илмий ҳаёт бутунлай сўнган эмас эди. Шунинг учун Улуғбек дўстлари — Навоийнинг дўстлари, унинг душманлари эса шоирнинг душмани бўлиб қолдилар. «Шукуҳли карвон» муаллифи XV аср Самарқанд муҳитини қаламга олар экан, шуни алоҳида таъкидлайдики, Навоий бу ерга келиб Абусаид таъқибидан нисбатан қутулган бўлса ҳам, аммо шоирнинг ғазаб ва нафрати пасаймаган эди. бунинг устига Ҳиротдан ҳар куни мамлакат ва халқ бошига оғир кулфат солинаётгани ҳақида янги-янги нохуш хабарлар келиб турарди. Самарқандда бўлса Абусаид тарафдорлари Навоий ва унинг дўстларига қарши курашга отланадилар. Романда бундай салбий кучлар вазир Шакур Мирзо, сарой шоири Файз Маҳмуд образлари орқали кўрсатилган. «Фисқу фасоднинг сандиғи» Шакур Мирзо савдогар Абубакр, бож йиғувчи Мухсин Саркор, миршаббоши Зокир Али, зиндонбон Мираҳмадларни ўз атрофига тўплаб, софдил, қобилиятли кишиларни бадном қилиш уларни ҳокимиятдан четлатиб, ўзлари истаганча меҳнаткаш халқни талаш режаларини тузадилар. Навоий улар учун янги рақиб эди. Чунки шоирнинг обрўси кундан-кунга ортар, ақлу заковати ҳаммага манзур бўлмоқда эди. Навоийнинг саройга яқинлашишидан қўрққан Шакур Мирзо унга қарши иғво, туҳмат тарқатади, орқасидан айғоқчи қўяди. Аҳмад Ҳожибек ва Аҳмад Мирзони ундан совутиш учун «Навоий султон томонидан ихрож қилинган, уни ҳимоя этиш билан подшоҳнинг ғазабини қўзғаймиз» деб таҳдид солади. Навоийни кўролмаган бошқа ноқобил ва бадандеш кишилар ҳам Шакур Мирзо гуруҳига қўшиладилар, фурсат пойлаб, шоирни камситиш ва таҳқирлашга ҳаракат қиладилар. Шакур Мирзо Аҳмад Ҳожибекни ўз ниятларига шерик қилолмагач, Самарқанд волиси — Абусаиднинг ўғли Аҳмад Мирзони Навоийга қарши қайрамоқчи бўлади: «Падарингиз уни ихрож қилган, у эса бу ерда Бойқаронинг ниятларини амалга ошириб ривож топмоқда». Бу гап Аҳмад Мирзо кўнглига ғулғула солади. Лекин шуниси борки, унинг ўзи ҳам отасининг қонли сиёсатидан норизо эди. темурий шаҳзодаларнинг гуноҳсиз қатл этилиши, Гавҳаршодбегимнинг чопиб ташланиши, адолатнинг поймол этилаётгани Аҳмад Мирзони ташвишга солар, шунинг учун Навоийдай соҳибистеъдод, адолатпарвар одамни қадрларди. Шундай қилиб, Самарқанддаги Алишер Навоий атрофида содир бўлаётган воқеалар, салбий ва ижобий кучларнинг ўзаро кураши бутун мамлакатдаги сиёсий аҳволни ўзида акс эттирган, муаллиф шу орқали тахт-тож учун олишувлар манзарасини чизиб, зулм ва адолат, жаҳолат ва маърифат орасидаги тўқнашувларни тасвирлаш билан Навоий даври илғор кучларининг интилишларини кўрсатиб берган.

Ўз-ўзидан равшанки, романнинг марказида Алишер Навоий образи туради. Муаллиф уни турли ситуацияларда тасвирлаган: гоҳ мадрасада илмий мунозаралар, мударрисларнинг суҳбатларида, гоҳ шеър мажлисларида, гоҳ Наврўз байрами тантаналарида, гоҳ ҳокимлар ҳузурида намоён бўлади шоир. Асарнинг барча воқеалари Навоий фаолияти билан боғлаб келтирилган. Ўқувчи кўз ўнгида «эл йиғласа, йиғлайдиган, кулса куладиган, яшнаса, яшнайдиган, сўлса, сўладиган» доно ва меҳрибон шахснинг сиймоси гавдаланиб туради. Навоий катта муваффақият билан фақиҳ Абуллайс мадрасасини хатм этади ва устозларининг таҳсинига сазовор бўлади. Самарқанд зиёлилари орасида шуҳрати ошган Навоий туркий тилда шеър ёзишни қаттиқ туриб тарғиб этади, Мирзобек сингари талантли туркигўй шоирларни қўллайди. Шоир тунларни бедор ўтказиб, назм дурдоналарини тизади, ўзининг бебаҳо истеъдодини эл-юрти учун сарфлашга бел боғлаб, биринчи шеърлар девонини тузади. Туркий тилда «Хамса» яратиш ғояси ҳам шоирда шу табаррук замин — Самарқандда туғилади. Навоий бу фикрни дўстлари билан ўртоқлашганда, улар шоирни буюк жасорат сари руҳлантирадилар. Навоийнинг иқтидори ва заковатини кўрган Аҳмад Мирзо уни ўзига вазир қилиб тайинлайди. Шоирнинг давлат арбоби сифатидаги фаолияти ҳам, демак Самарқанддан бошланади. Романдаги бошқа кўпчилик воқеалар каби бу воқеа ҳам тарихий фактга асосланган: «Томут таворих» китобида ёзилишича, «Амир Алишер Мирзо хизматидан олдин Самарқандда бир қанча вақт султон Аҳмад Мирзонинг мулозими бўлган.., ва Чиғатой амири деган мансабга эга эдилар». Мазкур мансабда Навоий ўзининг халқпарварлик ниятларини амалга оширишга интилиб, турли хил тадбирлар қўллайди, деҳқонлар, ҳунармандларга ёрдам беради.

Бироқ Навоийнинг нигоҳи ҳамиша Ҳирот томонда эди, у мактуб орқали Паҳлавон Муҳамад, Ҳасан Ардашер, Лутфийлар билан алоқа боғлаган, Ҳусайн Бойқаро юришларини кузатиб борарди. То Абусаид тахтдан кетмаса, мамлакатда осойишталик қарор топмаслигини англаган шоир қўлидан келгунча Ҳусайн Бойқарога кўмаклашади, ҳатто бир сафар Абусаид лашкарига асир тушган Бойқаро одамларидан иккитасини қутқаради ҳам. Абусаид Навоий тоғаларини қўлга тушириб, қатл этади. бу хабар унинг аламини кучайтиради: Самарқандда бўлса Шакур Мирзо бошлиқ қора гуруҳчилар Навоий устидан иғвони кўпайтириб, султонга маълумот йўллашдан ташқари, шоирнинг дўсти ва севган шогирди Мирзобекни заҳар бериб ўлдирадилар. Бу Алишерни яна ҳам қаттиқроқ изтиробга солади. Воқеалар ривожи ўзининг юқори нуқтасига кўтарила боради.

Аммо асарда Мирзобекни ўлдириш воқеаси асосий конфликт чизиғи билан унчалик мустаҳкам боғланган эмас. Шакур Мирзо бундан нима кутарди, мақсад фақат ўч олишмиди-ёки Навоийни айбдор қилиб, зимдан унга зарба беришмиди, романда бу масала янада чуқурроқ очилса яхши бўларди. Лекин шундай бўлса-да, эпик характер ҳамма ерда ҳам яхлит ривожланиб борувчи сюжет ичида камол топади ва ўзининг моҳиятини намоён этади. «Шукуҳли карвон»да бунинг учун материал, имконият мўл-кўл.

Б. Бойқобилов — Самарқанд куйчиси, шоир боболарнинг қадимий бу гўзал масканини деярли барча китобларида алоҳида муҳаббат, меҳр билан тасвирлайди: унинг шонли ўтмишию ҳозирги жамолини тўймай мадҳ этади, дастлабки тўпламларидан тортиб, ажойиб сонетларигача, достонларидан «Кун ва тун» шеърий қиссасигача биз бунинг гувоҳи бўлганмиз. «Шукуҳли карвон»да мазкур мавзу яна ҳам чуқурлаштирилган, Самарқанд гўё асарнинг бош қаҳрамонларидан биридай гавдаланади. Самарқанд ва Навоий, Самарқанд ва маданият, маърифат бир-бирини узвий равишда изоҳлайдиган тушунчалар бўлиб, романнинг асосий лейтмотивига айлантирилган.

Ўзбек адабиётида шу билан мана тўртта шеърий роман вужудга келди: Мирмуҳсиннинг «Зиёд ва Адиба»си, Ҳ. Шариповнинг «Бир савол»и, Б. Бойқобиловнинг «Шукуҳли карвон»и ва Муҳаммад Алининг «Боқий дунё»си. «Зиёд ва Адиба» билан «Бир савол» замонавий темага бағишланган, «Боқий дунё» тарихий-инқилобий асар. «Шукуҳли карвон» эса ўз материалининг қадимийлиги ва мураккаблиги билан ажралиб туради. Ҳақиқатан ҳам биздан беш аср муқаддам яшаган кишиларнинг ҳаётини қайта тирилтириб тасвирлаш, уларнинг жонли образларини суратлантириш қийин иш. Улуғ Ойбек, Мақсуд Шайхзода, Иззат Султон, Одил Ёқубов асарларини ўқиганда бунга қаноат ҳосил қиламиз. Б. Бойқобилов устоз адиблар изидан бориб, ана шу мураккаб даврни шеърий тил билан содда, аммо жўшқин ва серифода тасвирлар орқали бадиийлаштириб, китобхонларга манзур бўладиган романтик кайфият уйғотадиган асар ярата олган. У «Навоий» романи, «Алишер Навоий» ва «Навоий Астрободда» драмалари қаторида улуғ шоирнинг мўътабар сиймосини бадиий адабиётда шакллантириш йўлида янги қадам бўлиб қолади.

Ғайбулла САЛОМОВ,

Нажмиддин КОМИЛОВ,
филология фанлари кандидатлари.

«Гипроторг» марказий лойиҳалаш институтининг пойтахтимизда жойлашган Урта Осиё филиалида савдо тармоқлари ва умумий овқатланиш объектларини лойиҳалаш ишлари кенг миқёсда олиб борилмоқда. Ушбу институт меъморлари томонидан яратилган савдо объектлари ҳозир аҳолига хизмат кўрсатмоқда.

СУРАТДА: катта архитектор Н. Милашевич (чапда), архитектор А. Комсар, бош мутахассис Р. Ёқубов, катта архитектор Ш. Апсаитов ва архитектор О. Йўлдошев навбатдаги лойиҳа чизмаларини муҳокама қилишмоқда.

И. Шоинсғомов фотоси.

ПОЙТАХТ МУЗЕЙЛАРИДА ҚИЗҒИН ТАРАДДУД

Пойтахтимиздаги барча корхона ва ташкилотлар каби Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи музейи коллективи ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Бу ерда съезд шарафига ўтказилаётган Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранлари билан учрашувлар, партиянинг буюк арбобларининг ҳаёти ва фаолиятига бағишланган лекция кечалари, айниқса эътиборлидир. Музейда бир қатор тадбирлар қаторида хилма-хил мавзулардан иборат янги лекциялар туркуми бўйича ҳам мунтазам машғулотлар бўлиб турибди.

БУГУН

музейда ана шу туркум бўйича навбатдаги ўқув машғулоти ўтказилди. «В. И. Ленин партия съездларининг роли ва аҳамияти тўғрисида» мавзудаги ушбу лекцияни ҳарбий округ сиёсий бошқармаси қошидаги марксизм-ленинизм университетининг бошлиғи подполковник Я. Каган ўқиди. У доҳийнинг партия съездлари ҳақидаги асарлари тўғрисида батафсил сўзлаб берди. Йиғилганлар шунингдек, капитан Е. Шушин, жанговар тайёргарлик аълочиси В. Пашиннинг чиқишларини ҳам қизиқиш билан тинглашди.

Машғулот сўнггида тингловчилар музей заллари бўйлаб экскурсия қилишди.

ОЛИМЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

БУГУН

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Олимлар уйида КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XX съездига бағишланган санъаткорлар учрашуви бўлиб ўтди. Олимлар уйи бадиий ҳаваскорлик коллективининг хонандалари бу ерда рус халқ қўшиқлари, романслар ҳамда опералардан арияларни маҳорат билан ижро этишди. Бу ерга йиғилганлар, айниқса «Бизга тинчлик керак» кантатасини, «Нур соч менинг юлдузим», «Шота Руставели ҳақида қўшиқ», «Қизлар триоси», «Сеҳрли скрипка» сингари қатор қўшиқларни катта олқиш билан кутиб олдилар.

Ҳаваскорлар ижросида ҳозирги замон совет шоирларининг шеърлари янгради.

— Бу ерда, — дейди Олимлар уйи маданият бўлими мудири А. Николаева, — коммунистлар анжумани очиладиган кунгача 10 га яқин ана шундай учрашувлар ўтказилади.

• Наботот—ҳаёт манбаи

АЛОЭ ЮЗ ЙИЛДА ГУЛЛАЙДИМИ?

Ҳурматли редакция! Алоэ ўсимлигини шифобахш, кўп ҳосиятларга эга дейишади. Баъзилар алоэ юз йилда бир гуллайди деб айтишади. Ана шу ажойиб ўсимликҳақида тўлиқроқ маълумот берсангиз.

Турсуной Ёқубжонова,
уй бекаси.

Ажойиб, шифобахш хусусиятлари билан кишиларни икки минг йилдан бери ўзига жалб этиб келаётган ноёб доривор ўсимликлардан бири алоэ бўлиб, ер юзида унинг тўқсондан ортиқ турлари мавжуд. Улар орасида баландлиги 10 метрга етадиган кенг шох-шаббали дарахтсимон турлари ҳам бор. Алоэлар ёввойи ҳолда Африка, Ҳиндистон, Мадагаскар ва Саудия Арабистонида тарқалган бўлиб. Ватанимизда эса унинг тувакларда экиб, хушманзара ўсимлик сифатида ўстириладиган ўнга яқин тури мавжуд. Улар пиёз гулдошларга мансуб бўлиб, кўп йиллик тропик ва субтропик ўсимлик ҳисобланади. барглари йирик. этдор ва серсув бўлади.

Халқимиз орасида бу шифобахш ўсимлик юз йилда бир марта гуллайди, деган афсона тарқалган бўлиб, бу нотўғри. Алоэ гуллайди, гули асосан қизил, баъзан оч сариқ бўлади. Лекин у уй шароитида намлик ва қуёш нурининг етишмаслиги натижасида ниҳоятда кам гуллайди.

Инсон саломатлиги учун медицинада алоэдан кенг миқёсда қўлланиладиган, доривор ўсимликлар ўртасида, шифобахшликда унга тенг келадиган ўсимлик кам деса бўлади. Бу ўсимликнинг асрлар мобайнида бир қатор ўзига хос ажойиб хусусиятлари кўпчилик диққатини ўзига жалб қилиб келмоқда. У ҳақда биринчи марта араб географи Маъсудий ёзган. Грек файласуфи Аристотель ўз асарида. эрамиздан олдинги 351—294 йиллардаёқ Соккотра оролида яшовчи ерлик аҳоли алоэдан доривор ўсимлик сифатида фойдаланиш учун уни кўпайтиришдан хабардор бўлганлигини ва шогирди Искандар Зулқарнайнга мазкур оролни забт этиб. алоэзорларни греклар ихтиёрига олишни маслаҳат бергани ҳақида баён этилган.

Умуман, алоэдаги шифобахш хусусиятлар юнонлар, мисрликлар хитойликларга жуда қадимдан маълум бўлиб, алоэ маҳсули— сабурдан, яъни қуритилган ширасидан ичиладиган ва суртиладиган дорилар, бальзамлар, инсон ҳаётини узайтирувчи эликсирлар олинган. Энг муҳими сабур маҳсулотлари билан мурдалар балзамланган. Хитойда ундан гижжаларга ва таносил касалликларга қарши фойдаланилган.

Тарихий манбаларда ёзилишича, алоэдан ҳеч бир халқ араблар каби кенг ва унумли фойдаланган эмас. XII асрда немислар турли касалликларни даволашда фойдаланганлар. Медицина фанига оид 226 асар яратган буюк араб табиби Резеснинг (860—980 йиллар) ёзишича, Ҳиндистонда алоэ қора чечак ва йирингли яраларни даволашда ҳамда қон кетишда ишлатилган. Буюк олим Абу Али ибн Сино ҳам ундан тайёрланган дорилар кўз, ошқозон касалликларини даволашда яхши натижа берганлигини айтади. Ўтган асрда яшаб ижод этган табиблардан Бухан ва Добронравовлар сабурдан қон ҳаракатини тезлатиш, ошқозон-ичак йўллари касалликларини ва асаб фаолиятини яхшилашда фойдаланишни тавсия этганлар.

1924— 1940 йилларга келиб алоэ сирлари бир группа совет олимларининг илмий асарларида ўз ифодасини топа бошлади. Улар бу ўсимликдан биринчи навбатда сурги ва сафрони ҳайдашда ҳамда сил касаллигини даволашда фойдаланиш мумкинлигини уқтириб ўтишган. Академик В. П. Филатов алоэнинг фандаги ажойиб, яширин сирини кашф этишга муяссар бўлди. У сўлитилган алоэ тўқимаси ўзидан яраларнинг битишига ва бемор органларининг соғайишига ижобий таъсир этадиган ҳамда бактерияларни ҳалок этиш қобилиятига эга бўлган модда ажратиб чиқаришини аниқлади.

Алоэнинг Шарқий ва Жанубий Африкада ёввойи ҳолда ўсувчи ҳақиқий алоэ, тиканли алоэ ва сокотрин алоэ номли турлари жаҳон фармацевтикаси учун бирдан-бир сабур манбаи ҳисобланади. Энг кучли сабур Соккотра оролида ўсадиган алоэ ўсимлигидан тайёрланади. Ватанимизда эса медицина тажрибаси учун дарахтсимон алоэдан ташқари, унга қараганда совуққа чидамли бўлган йўл-йўл алоэдан ҳам фойдаланишга рухсат этилган.

Дори тайёрлаш учун асосан алоэнинг барглари ишлатилади. Дарахтсимон туридан олинган сабур химиявий жиҳатдан кам ўрганилиб, унда 1,66 процент алоин, эмодин каби модда ажратиб олинган. Кўп йиллик кузатишлардан кейин илмий медицинада алоэ шарбатидан алоин, эмодин, бир қанча органик кислоталар, смола, фитонцид, ошловчи модда, эфир мойи, витамин С ва каротин борлиги аниқланди.

Ватанимизда алоэни экиб ўстириш ва унинг плантацияларини барпо этишда самарали ишлар қилиниб, натижада дарахтсимон алоэ сернам субтропик зонада бир йиллик ўсимлик сифатида ўстирилмоқда. Совуқ тушиши билан унинг кўчатлари теплицаларга олиниб баҳоргача сақланади. Апрель охири, май ойи бошида қайта тупроққа ўтказилади. Кўпайтириш учун алоэнинг пастки қисмидаги қишловчи куртакларидан ўсиб чиққан ён новдаларидан фойдаланса бўлади. Вегетатив йўл билан, новдадан қирқиб ўтказилса ҳам илдиз олиб ўсади. Уни кўпайтириш ишлари асосан июлдан— октябргача давом эттирилади. Янги экилган новдалар бир ойда илдиз чиқаради. Илдиз отган ёш кўчатлар қишда албатта парникка олиниши керак.

Шу кунларда алоэга бўлган талаб ва қизиқиш тобора ортиб бормоқда. Унинг шифобахш хусусиятларини ўрганиш ва клиникаларда текшириб кўриш ишлари қизғин давом этмоқда.

Алоэ ўсимлигини уй шароитида ўстириб, унинг гуллаганини ўз кўзингиз билан кўришингиз мумкин. Бунинг учун икки қисм чим тупроққа бир қисм парник тупроғи ва бир қисм йирик қум аралаштирилади. Ҳосил бўлган аралашма гул тувакларга солиниб, алоэ кўчати экилади. Албатта туваклар ўсимликка қуёш нури яхши тушадиган жойга қўйилиши керак бўлади.

Т. МАҲМУДОВ,
Т. РАСУЛЕВ.

ТОШКЕНТ СПРАВКАЛАР БЮРОСИ
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

К. ЙЎЛДОШЕВ: Мен корхонада иш пайтида жароҳат олганимдан сўнг врачлик меҳнат экспертиза комиссияси (ВТЭК) соғлиғим тиклангунга қадар енгилроқ ишга ўтиб ишлашимни тавсия қилди. Лекин маъмурият бундай тавсия билан ҳисоблашмасдан, мени у ишдан бўшатмоқчи бўляпти. Маъмуриятнинг бу иши тўғрими?

Жавоб: Ишчи ва хизматчилар иш билан боғлиқ ҳолда жароҳат олганларида маъмурият унга нисбатан енгилроқ ишга ўтишга кафолат беради. Бошқа ишга ўтказилишига рози бўлган бундай ишчини маъмурият ишдан бўшатишга ҳақсиз. Уни нисбатан енгилроқ, маоши камроқ ишга ўтказиши мумкин. Бундай ҳолларда ишчига меҳнатга лаёқати тиклангунга қадар ёки инвалидлик ўрнатилгунига қадар аввалги маоши билан янги маоши ўртасидаги фарқ тўланади. Бошқа, нисбатан енгилроқ ишга ўтказиш зарурлиги врачлар консультацион комиссияси (ВКК) томонидан аниқланади. Бу эса ишчининг соғлиғига боғлиқ. Бошқа ишга ўтказиш муддати кўрсатилмайди.

Агар ВТЭК жабрланувчини корхона айби билан меҳнат қобилияти (инвалидликнинг биророрта группаси ўрнатилиши ёки ўрнатилмаслигидан қатъи назар) йўқолганини аниқ белгиласа, келтирилган зарар тўланади.

⁂

Г. ИСМОИЛОВА: Биз эр-хотин ажрашдик, у эса расмий ажрим бўлмасдан бошқа шаҳарга кетди. Энди мен никоҳни бекор қилиш учун қаерга мурожаат қилишим керак?

Жавоб: Агар эр-хотиннинг ўрталарида вояга етмаган болалари бўлса, шунингдек, улардан бири ажрашишга рози бўлмаса, никоҳни бекор қилиш иши улар турган жойдаги район (шаҳар) халқ суди томонидан кўриб чиқилади. Агар улар бошқа-бошқа турсалар, бунда ишни қўзғатаётган эр ёки хотин турар жойидаги халқ судига мурожаат қилиш керак.

Никоҳни бекор қилиш ЗАГС органларида ҳам, яъни эр-хотиннинг вояга етмаган боласи бўлмаса ҳужжатлаштирилиши мумкин.

⁂

Э. ЙЎЛДОШЕВ: Алимент тўлашдан озод қилиш ёки қарзларни камайтириш қай ҳолларда амалга оширилади?

Жавоб: Алимент тўлашдан озод қилиш ёки қарзларни камайтириш масаласи фақат қарздорнинг даъвоси бўйича жавобгарнинг доимий яшаб турган жойдаги халқ суди томонидан кўрилади. Масала қарзнинг қандай сабабларга кўра ҳосил бўлишига қараб ҳал қилинади. Қандай сабабларни узрли деб инобатга олиш масаласи конкрет аҳволларни ҳисобга олган ҳолда суд томонидан ҳал қилинади. Одатда узрли сабаблар деб жавобгарнинг касал бўлиши, СССР Қуролли Кучлари составига чақирилиши кабилар ҳисобланади. Суд қарорисиз жавобгарни алимент қарзни тўлашдан, ҳатто боланинг ўлиши, вояга етиши, болани тарбиялаш учун бошқа шахсга берилиши ҳам озод қилмайди, чунки қарз, алимент ундиришга қонуний ҳуқуқ мавжудлигида ҳосил бўлади.

А. ҲАСАНОВ,
юрист-консультант.

⁂

А. ТОИРОВ: Сирдарё ГРЭСи дастлабки токни қачон берган?

Жавоб: Ўрта Осиёда энг йирик ГРЭС бўлган Сирдарё ГРЭСи пойдеворига биринчи бетон 1970 йил 22 апрелда солинган. 1972 йил 26 декабрда эса унинг биринчи блоки ишга туширилиб, ГРЭС дастлабки токни берди. Ҳозир Сирдарё ГРЭСи 2 миллион 700 минг киловатт-қувватга эга. КПССнинг XXVI съезди очилиш арафасида унинг сўнгги ўнинчи блоки ишга тушгач, 3 миллион киловатт-қувватга эга бўлади.

• • •

МОСКВА. Давлат эстрада театрида эстрада артистлари Бутуниттифоқ конкурсининг лауреати Евгений Петросяннинг томошалари катта муваффақият билан ўтмоқда. Аркадий Хайт ёзган «Яхши сўз мушукка ҳам ёқади» деб номланган спектаклда пародия, монолог, фельетон ва интермедиялар ўрин олган. Евгений Петросян билан спектаклда иштирок этаётган артистлар Е. Степаненко, В. Войнаровский ва Е. Грушин қўшиқ ва романслар, водевиллар ижро этадилар.

СУРАТДА: саҳнада Евгений Петросян.

ТАСС фотохроникаси.

⁂

• АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

Бронза даврининг жарроҳи

Украина ССР Фанлар академияси археология институтининг олимлари Қримнинг шимолидаги қабрдан эрамиздан аввалги XI асрда қилинган мураккаб жарроҳлик операцияси изларини топдилар. Кўмилган қадимги одам бош суяги беморнинг ҳаётлиги чоғида очилганлиги излари равшан кўриниб турибди.

— Биринчи шундай операциялар тош давридаёқ қилинган, — дейди тарих фанлари кандидати В. Корпусова. — Мутахассислар бунда камалак ипи билан ҳаракатга келтирилувчи ўқ найзасидан фойдаланилган, демоқдалар. Бу ҳолда эса бош суяги машаққатли бўлсада унча азоб бермайдиган бошқача усул—чоғроқ бир кремний искана ёрдами билан очилганлигини олимлар исбот қилдилар.

Қадимги жарроҳ нима учун бундай мураккаб операция қилишга журъат этганикин. Тадқиқотчилар жарроҳ ҳузуридаги бемор бош чаноғининг мураккаб нуқсонлари бўлиб, унинг бошини доимо оғритиб турганлигини аниқладилар. Одам анатомияси билан таниш табиб бош суякни очиш учун тешиладиган жойларни тўғри танлай билган. Аммо жарроҳ тўла муваффақиятга эриша олмаган. Одамлар суякнинг аҳволига қараб бемор операциядан сўнг бир неча ҳафтагина яшаган деб фараз қилмоқдалар.

Шундай қилиб, археологлар ва биологларнинг куч-ғайрати билан бронза давридаги табобат тарихининг яна бир саҳифаси ўқилди.

А. ЛИТВИНОВ,
ТАСС мухбири.

Эмаль парафинни юқтирмайди

Белоруссиялик олимлар нефть қувурларининг чиришига йўл қўймайдиган қоплама ишлаб чиқдилар ва уни практикага жорий этдилар.

Қувур деворларига ёпишиб қоладиган парафин яқин вақтларгача Тюмень ва Манғишлоқ кончиларига кўп ишкалликлар келтирарди. Машина-ускуналарни бир суткада уч мартагача тўхтатиб қувурларни иссиқ буғ билан тозалаб туришга тўғри келар ва бу олинадиган нефтни анчагина қимматлаштириб юборарди.

Ҳозир нефть конларида ичига сир қопланган қувурлар монтаж қилинмоқда. Белоруссия ССР Фанлар академиясининг умумий ва ноорганик химия институтида ишлаб чиқилган бу сир қувур ичига парафинни юқтирмайди.

Д. ПАТИКО,
ТАСС мухбири.

• *Баскетбол*

ТАЖРИБА ЕТИШМАДИ

Баскетбол бўйича мамлакат биринчилигининг навбатдаги икки турида «Университет» командаси кетма-кет Украина пойтахти баскетболчилари билан беллашди. Ҳамшаҳарларимиз армия спорт клуби коллективини мағлуб этишгач, мамлакат чемпионатида чиройли ўйинлари билан мухлислар эътиборини қозонган, уч марта кумуш медаль совриндори, ажойиб спорт тарихига эга бўлган «Строитель» командаси билан куч синашдилар. Бу тургача меҳмонлар турнир жадвалининг бешинчи поғонасини банд қилиб туришган эди.

Кўпчилик мухлислар учрашув муросасиз кураш остида ўтади, деб тахмин қилишган эди. Шубҳасиз, ҳамшаҳарларимиз биринчи даврадаги мағлубият аламини олишга ҳаракат қилишлари лозим эди. Майдонга Жармуҳамедов, Авдеев, Сухарев, Флюшкин ва Гавриловлар тушишди. Бу ўйинда «Университет»нинг ғолиб чиқиши жуда қийин эди. Чунки, меҳмонлар Тошкентга ўзларининг «аъло» состави билан келишганди. Уларнинг составида ватанимиз баскетболининг етакчи ўйинчиларидан бўлган хизмат кўрсатган спорт мастери Ткаченко ва халқаро классдаги спорт мастери Белостеннийлар ҳам бор эди. Буларнинг биринчи давра учрашувларида қатнашмаганликлари учун ҳам ҳали баскетболчиларимиз (бундан Жармуҳамедов истисно) баланд бўйли ўйинчилар билан беллашиш тажрибасига эга эмасди. Ҳолбуки, Белостеннийнинг бўйи 214 сантиметр, совет баскетболининг энг бўйдор вакили Ткаченконинг бўйи 220 сантиметр эди.

Учрашув жуда эҳтиёткорлик билан бошланди. Ҳар икки команда ҳам аввал ҳужумда ноаниқ ўйнасада, ўз ҳимоя зоналарида яхши ўйнади. Учинчи минутнинг охирига келибгина Жармуҳамедовнинг аниқ зарбасидан кейин ҳисоб очилди. Командалар шундан кейин ҳам ҳимояда аниқ ўйнадилар. Олти минут давомида беш марта халқалар аниқ нишонга олинди. Еттинчи минутга келиб ҳисобдаги энг сўнгги тенглик қайд қилинди —8:8. Шундан кейин меҳмонлар ҳужумга зўр бердилар. Уюштирилган комбинацияларни асосан Белостенний ва Ткаченколар якунлаб туришди. Мезбонлар эса ҳимояда бу ҳужумчиларга бас кела олмадилар. Баскетболчиларимиз шундай шошиб қолдиларки, тўпни тез-тез меҳмонларга «узатиб» турдилар. Меҳмонлар эса бундай хатолардан унумли фойдаланишди. Натижада ҳисоб тўққизинчи минутга келиб 10:20 га етди. Шунда ҳам мезбонлар ўзларини қўлга ола билмадилар. Натижада ҳисобдаги фарқ меҳмонлар фойдасига тез ўзгара борди: 11:26; 16:40; 20:44. Биринчи бўлим «Строитель»нинг 26 очко устунлиги билан якунланди 22:48.

Учрашувнинг иккинчи бўлими деярли тенг курашлар остида ўтди. Йигирма бешинчи минутда меҳмонлар 31 очко олдинлаб кетдилар. Лекин бир оз ўзларини ўнглаб олган ҳамшаҳарларимиз кетма-кет ҳужум уюштирдилар. Рақибларнинг ҳимоя чизиғини ёриб ўта олмагач, улар халқани узоқдан нишонга ола бошладилар. Мана шундай ҳужумларнинг бир нечтасини команда капитани Гаврилов самарали якунлади. Бўлимнинг ўртасига келиб ҳисобдаги фарқ бир оз қисқарди—41:62. Ўйин давомида учрашув судьясининг хатога йўл қўйиб Жармуҳамедовга бешинчи бор огоҳлантириш бериши командамизга анча қимматга тушди. Шундан кейин ўйинчиларимизнинг бутунлай руҳи тушиб кетди ва яна уларнинг ўйинида пала-партишлик сезилди. Якуний ҳисоб 57:87.

Командамиз очколар жамғармасига Авдеев 9, Филюшкин 12 очко келтирди. Гаврилов 18 очконинг ҳаммасини иккинчи бўлимда тўплади.

«Университет» биринчи давранинг қолган ўйинларини сафарда ўтказади.

Д. ХОЛМИРЗАЕВ.

***

СУРАТЛАРДА: учрашувдан лавҳалар.

● СУВ ПОЛОСИ

ИККИНЧИ ТУР ЯКУНЛАНДИ

Минск шаҳрида сув полоси бўйича мамлакат биринчилигининг олий лигасида қатнашаётган командалар иккинчи тур ўйинларини ниҳоясига етказишди.

Бу йилги мавсумни Олмаотанинг «Динамо» командаси ниҳоятда яхши ўтказмоқда. Олмаоталик ватерполчилар барча учрашувларни ғалаба билан якунлаб, якка пешқадам сифатида иккинчи тур ўйинларини якунлашди. Шу мавсумга қадар ҳеч қачон бу команда ўйинчилари бундай натижага эришмаган эдилар.

Сўнгги учрашувни тошкентлик спортчилар Харьков шаҳрининг «Локомотив» командаси ватерполчилари билан ўтказишди. Бу команда ҳозирча энг паст натижага эришган коллектив эди. Ана шу нарса ўйинга таъсирини ўтказди. Олдинги турда Львовнинг «Динамо» командасини мағлубиятга учратган ҳамшаҳарларимиз бу сафар осонликча ғалабага эришамиз, деб ўйлашган эди.

Рақиб команда кучига тўғри баҳо бермаслик туфайли спортчиларимиз бир очко йўқотишди. Дурранг ўйиннинг сўнгги дақиқаларида Олимпиада терма командасининг аъзоси Эркин Шагаевнинг маҳорати туфайли эришилди. Бу дақиқаларда ҳамшаҳарларимиз ҳавзада озчилик бўлиб ҳаракат қилишаётган эди. Тўпни эгаллаб олган Эркин катта тезликда олдинга ташланиб, рақиб команда дарвозасини аниқ нишонга олди. Учрашув шунинг учун ҳам дуранг натижа — 7:7 ҳисобида тугади.

Икки тур якунидан кейин «Меҳнат» командаси 11 очко тўплаб, турнир жадвалининг бешинчи поғонасидан жой олиб турибди. Командамиз мамлакат биринчилигининг медаллари учун кураш олиб борадиган кучли олтиликдан жой олиш имконига эга.

● ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

ФИНАЛГА ЙЎЛЛАНМА

Енгил атлетика бўйича республикамиз терма командаси СССР Кубогининг финал беллашувларида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди. Командамиз Қарағандада бўлган ярим финал беллашувларини муваффақиятли ўтказганидан кейин шундай бўлди.

Команда муваффақиятини таъминлашга тошкентлик спортчилар катта ҳисса қўшишди: Жумладан, П. Воробьев 60 метр масофага ўтказилган пойгада биринчи ўринни эгаллади. Ана шу масофага тўсиқлар оша югуриш бўйича ўтказилган беллашувда В. Климов ғолиб чиқди. Б. Харлов эса уч хатлаб сакрашда энг яхши натижага эришди.

● ФУТБОЛ

МАВСУМ ОЛДИДАН

СССР Спорт комитетининг футбол бошқармаси бу йилги мавсумни қандай ўтказиш тартибини аниқлади.

Олий лигада қатнашаётган командалар баҳсларни 25 мартда бошлашиб 11 ноябрда якунлашади. Ўтган йиллардаги сингари бу йилги мавсумда ҳам олий лигада 18 команда иштирок этади. Ўйин икки даврада ўтказилади. Янгилик шундан иборатки, ҳар бир команда ўз майдонида икки марта учрашув ўтказганидан кейин икки учрашувни мехмонда ўтказади.

Энди СССР Кубоги ўйинлари ҳақида тўхталайлик. Кубок ўйинлари 17 февралда бошланади. Командалар саккиз зонада курашни давом эттирадилар. Тошкентнинг «Пахтакор» командаси саккизинчи зонада уюшган «Помир». «Бўстон», Самарқанднинг «Динамо», Павлодарнинг «Трактор» командалари билан нимчорак финалга йўлланма олиш учун курашади. СССР Кубогининг финал учрашуви 9 майда Москвада бўлади.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

АЖОЙИБ МОДЕЛЛАР

29 ЯНВАРГАЧА

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ УНИВЕРМАГИДА

(2 ва 3-қаватларда)

УТКАЗИЛАДИГАН САВДО-КУРГАЗМАСИДА САМАРҚАНДДАГИ 8-МАРТ НОМЛИ ТИКУВ БИРЛАШМАСИДА ТАЙЕРЛАНГАН УСТКИ КИЙИМЛАР **СОТУВГА ҚУЙИЛАДИ.**

Хотин-қизларнинг қуйидаги моделли кийимлари киши диққатини тортади:

қора ва кулранг сунъий мўйинадан, енглари ва белига мўйина қўйиб тикилган 44—50 размерли, ёқали пальтолар.

Жигар ранг, тўққизил, зангори рангли думалоқ ёқали, чўнтаги қийиқ ўрнатилган 44—52 размерли кремплен пальтолар;

оч ҳаво рангда, бурмасига ва белига ҳошия қўйиб тикилган 44—46 размерли, қийиқ чўнтакли капрондан тикилган калта камзуллар;

қуйидаги кийимлар эса эркакларнинг диққатини тортиши шубҳасиз:

сунъий қора рангли мўйинадан ёқа тутилган, чўнтаги устига ёпиштирилган 44—52 размерли духоба пальтолар;

ҳаворанг капрондан оқ ҳошия қўйиб тикилган 44—50 размерли калта камзуллар.

ЦУМ

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

Ўзбекистон Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

28, 29 январь соат 19,00 да

«ЛИРИК ХОНАНДАЛАР ВА РАҚҚОСАЛАР ДАВРАСИ»

ҚАТНАШАДИЛАР:

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармониясининг

«ГЎЗАЛ» АНСАМБЛИ

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Қорақалпоғистон АССР халқ артисти

Гулшод ОТАБОЕВА

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати

Қизлархон ДЎСТМУҲАМЕДОВА

СОЛИСТЛАР: **Фахриддин Умаров, Ҳожиакбар Ҳамидов, Таваккалхон Турсунова, Тоштемир Тоҳиров, Абдуқодир Юсупов, Ҳасан Каримов, Гулнора Аъзамова, Феруза Солиҳова.**

Сатира, юмор ва интермедиялар ижрочиси

Абдуфаттоҳ САИДОВ.

Оригинал жанр ижрочиси

Саттор ИСЛОМОВ

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Программани **ОЙДИН ТОҲИРОВА олиб боради.**

«ГЎЗАЛ» ансамблининг бадиий раҳбари — композитор СУЛТОН АНВАРОВ.

Музика раҳбари — ТУЙҒУН ОТАБОЕВ.

Билетлар сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

«ФАВҚУЛОДДА ТОПШИРИҚ ОЛГАН ПОЕЗД»

НОМЛИ ФИЛЬМНИ КИНОТЕАТРЛАР ЭКРАНЛАРИГА

ЧИҚАРДИ

Сценарий автори — ЕВГЕНИЙ ОНОПРИЕНКО (Леонид Ямковой иштирокида).

Постановкачи-режиссёр — ВЛАДИМИР ШЕВЧЕНКО.

Украина киночилари яратган «Фавқулодда топшириқ олган поезд» фильми афсонавий большевик Григорий Иванович Петровский фаолиятига бағишланади.

Григорий Ивановичнинг иш кабинети поёнсиз Украина далалари бўйлаб елиб бораётган фавқулодда топшириқ олган поезддир. Ҳар бир тўхташ жойи, ҳар бир станция революция ғоялари учун, большевиклар партияси учун кураш майдонига айланади. Петровский ягона қурол — ҳақиқат сўзи билан курашади.

РОЛЛАРДА: **Алексей ПЕТРЕНКО, Фёдор СТРИГУН, Любовь КУБЬЮК, Роман ХОМЯТОВ, Владимир НЕЧИПОРЕНКО, Александр СЕРДЮК.**

ДОВЖЕНКО НОМЛИ КИНОСТУДИЯ МАҲСУЛОТИ.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 27/I да **Соқов рицарь,** 28/Iда **Келинлар қўзғолони.**

КИНО

27 ЯНВАРДА

«ЖАСУР ГУСАРЛАР ЭСКАДРОНИ» — **Чайка** (18; 21.00 телефон 77-06-20), **Санъат саройи** (катта зал, 17, 20.00, телефон 44-39-51), **Москва** (17, 20.00, телефон 33-05-01), **Восток** (17.30, 20.30, телефон 91-14-61).

«ЯШИРИН ОВОЗ БЕРИШ»— **Ғ. Ғулом номли** (19, 20.30, телефон 48-42-80).

«ПЕТРОВКА КЎЧАСИ, 38-УЙ», «ОГАРЕВ КЎЧАСИ, 6-УЙ»— **Нукус** (17.15, 20.30). **Санъат саройи** (кичик зал, 17, 20.00).

«КЕЧИККАН УЧРАШУВЛАР» — **Дружба** (16, 18, 20.00, телефон 66-15-75), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (16, 18, 20, 21.30, телефон 78-47-25), **Фестиваль** (13, 15, 17, 19, 21.00, телефон 32-78-04).

«МАХСУС ТОПШИРИҚ ОЛГАН ПОЕЗД» — **Қозоғистон** (15, 17, 19, 21.00).

«САҲРОНИНГ ОҚ ҚУЕШИ»— **Қозоғистон** (жуфт соатларда), **К. Ерматов номли** (биринчи зал, 16, 18, 19, 20, 20.45), **Мир** 15, 17, 19, 21.00, телефон 91-08-30).

«СОЛДАТ ОТАСИ»— **К. Ерматов номли** (иккинчи зал, 17.00).

«ВАТАНИМ РУҲИ» — **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-11-76).

28 ЯНВАРДА

«ЖАСУР ГУСАРЛАР ЭСКАДРОНИ— **Чайка** (11, 14.30, 18, 21.00, телефон 77-06-20), **Санъат саройи** (катта зал, 11, 14, 17, 20.00, телефон 44-39-51), **Москва** (11, 14, 17, 20.00, телефон 33-05-01), **Восток** (11, 14.30, 17.30, 20.30, телефон 91-14-61).

«ПЕТРОВКА КЎЧАСИ, 38-УЙ», «ОГАРЕВ КЎЧАСИ, 6-УЙ» —**Нукус** (11, 14, 17.15, 20.00). **Санъат саройи** (кичик зал, 11, 14, 17, 20.00).

«КЕЧИККАН УЧРАШУВЛАР» — **Дружба** (12, 14, 16, 18, 20.00, телефон 66-15-75). **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (12, 14, 16, 18, 20, 21.30, телефон 78-47-25), **Фестиваль** (13, 15, 17, 19, 21.00, телефон 32-78-04).

«МАХСУС ТОПШИРИҚ ОЛГАН ПОЕЗД» —**Қозоғистон** (11, 13, 15, 17, 19, 21.00).

«САҲРОНИНГ ОҚ ҚУЕШИ» — **Қозоғистон** (жуфт соатларда). **К. Ерматов номли** (биринчи зал, 11, 12, 16, 18, 20, 20,45).

«СОЛДАТ ОТАСИ)— **К. Ерматов номли** (биринчи зал, 11, 12, 16, 18, 20, 20.45).

«СОЛДАТ ОТАСИ» —**К. Ерматов номли** (иккинчи зал, 13, 17.00), **Мир** (тоқ соатларда).

«ВАТАНИМ РУҲИ»— **Искра** (16, 18, 19.45, телефон 39-11-76).

«БУЗИЛГАН СОКИНЛИК» — **Тинчлик** (12, 14, 16, 18, 20, 21.30)

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

27 ЯНВАРЬ— СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси.

18.05 Спорт программаси: чанғи спорти бўйича жаҳон кубоги. Эркаклар. 15 км. Аёллар. 20 км. Болгария ва Чехословакиядан олиб кўрсатилади. Тоғ-чанғи спорти бўйича жаҳон кубоги. Слалом-гигант. Швейцариядан олиб кўрсатилади. 19.00 «Фан оламида». Туркманистон ССР Фанлар академияси. Кўрсатувда Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. М. Моллаева, Туркманистон ССР Фанлар академиясининг президенти А. Г. Бабаев иштирок этади. 19.45 «Дунё воқеалари». 20.00 «Дўстлар, қўшиқ куйлаймиз». Музикали программа. 21.30 «Время». 22.05 «Ҳужжатли экран». 23.10 «Дунё воқеалари». 23.35 Баскетбол бўйича Кубок эгаларининг кубоги учун. «Жальгирис» (Каунас)— СК «Модерн» (Франция). 2-тайм. Каунасдан олиб кўрсатилади.

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси.

22.00 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 «Объектив». 23.45 Москва кўрсатувларининг охири.

Узбекистон телевидениесининг программаси

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Сўз кетидан сўз келар». Мактабгача ёшдаги болаларни рус тилида сўзлашишга ўргатиш (такрорий). 18.40 Мактаб ўқувчилари учун. «Камалак». 19.10 «Миллионлар ленинча университети». 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ижод саҳифалари». Илья Эренбург. Ёзувчи туғилган кунининг 90 йиллигига. 20.30 «Ахборот». 20.50 Андижон область филармонияси солистларининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Чорвачилик— зарбдор фронт». 22.25 «Ўзбекистон. Беш йиллик йилномаси». «Инсон болаликдан бошланади». Видеофильм премьераси. 23.20 Кўрсатувлар программаси.

28 ЯНВАРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Эрталабки гимнастика. 10.05 «Олга болакайлар!». 11.05 Г. Марков повести асосида телевизион бадиий фильм. 2-серия. 12.15 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Социалистик мамлакатлар ҳужжатли фильмлар программаси. 16.15 «Ҳунар-техника таълими билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади?». Энергетика ва консерва саноати корхоналари учун ишчилар тайёрлаш тўғрисида. 16.50 «Халқ қўшиқчиси». СССР халқ артисти Л. Иманов ижоди ҳақида фильм-концерт. 17.15 «Звездочёт». Телевизион журнал. Кўрсатувда икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Арманистон ССР Фанлар академиясининг президенти, академик В. А. Амбарцумян иштирок этади. Кўрсатувни Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Ю. Н. Глазков олиб боради.

18.00 «Рус тили». 18.30 «Горнчилар, қаердасиз!». 19.00 «Тўс-тўполон». Мультфильм. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Кинотомошабин ҳамроҳи». 20.00 Балет артистларининг концерти. 20.30 «Қўриқ». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм премьераси Ўртоқ Л. И. Брежнев китоби асосида. 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 Спорт программаси. «Неделя» ҳафталигининг соврини учун. Футбол бўйича Халқаро турнир. Финал. МАСК футбол-енгил атлетика манежидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари». 23.45 Хоккей бўйича СССР чемпионати. МАСК— «Динамо» (Рига). 2- ва 3-даврлар. В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (00.20)— Велоспорт бўйича СССР чемпионати. Трек. «Крилатское» Олимпиада трекидан олиб кўрсатилади.

Узбекистон телевидениесининг программаси

I

17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 «Қизиқарли учрашувлар». Ёш мухбирларнинг генерал-лейтенант Ф. Х. Норхўжаев билан учрашуви. 18.40 КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVI съездига лойиҳаси— умумхалқ муҳокамасида. 19.00 «Ахборот» (рус.). 19.15 «Қишлоқ ҳаёти». «Узгипросельхоз» институтининг янги лойиҳалари ҳақида (рус.). 19.30 «Қўшиғим сенга». Лирик-концерт. 20.10 «Ахборот». 20.30 Москва. «Қўриқ». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Ўртоқ Л. И. Брежнев китоби асосида. 1-серия. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Маҳаллий ўғитлар — ҳосилнинг асоси» Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кўрсатув. 22.30 «Театр учрашувлари». 23.40 Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

Таштекстильшвейторг коллективи 10-магазин директори К. У. Забуровга онаси **Қумри КАБИРОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

✦ ҲАР ТУҒРИДА

ТАБИИЙ ОФАТ ҚУРБОНИ

Италиянинг жанубида рўй берган кучли ер силкиниши натижасида минглаб кишилар ҳаётдан кўз юмди, ўн минглаб оилалар эса бошпанасиз қолди. Юз минглаб бебаҳо санъат асарлари табиий офат қурбони бўлди. Шу билан қадимги Италиянинг ноёб ёдгорлик шаҳри Помпей иккинчи марта емирилишни бошдан кечирмоқда. Мутахассислар худди ана шундай қарорга келишди. Чунки эрамизнинг 63-йилида ҳам Помпейда кучли ер силкиниши рўй берган эди. Яқинда бўлиб ўтган ер қимирлаш натижасида эса жуда кўплаб бинолар вайрон бўлди.

Йигирма икки черков ва музейларни ёпишга тўғри келди. Неаполда жуда кўплаб бадиий бойликлар зарар кўрди. Шу вақтгача санъатшунос-мутахассислар уларнинг тўла ҳисобини ола билганлари йўқ. Фақатгина бутун дунёга машҳур бўлган Миллий музей ва Каподимонт галереясига етказилган зарар 5 миллион долларни ташкил этмоқда.

Барча мутахассислар қатори Кауз ҳам ер силкиниши Италия маданий бойликларини сақлаш муаммосини ҳал этиш ишини тезлаштирди деган фикрга келди. Чунки, жаҳон маданиятининг бу ноёб асарларини сақлаш ишига тўғри ёндошилмаса, уларни ҳалокат ёқасига олиб келиб қўйиш мумкин.

СУД ЗАЛИДАН

ПОРАХЎР

М. Янковская жиноят кодексини ўқимаганлиги кўриниб турибди. Лекин бу унинг порахўрлигини оқлаш учун асос бўлолмайди, албатта. Порани бўлса орқа-ўнгига қарамай олаверган. Бировдан бир шиша коньяк ва шоколад олган бўлса, бошқа бировдан икки юз сўм пулни ҳамёнига урган. Поранинг қанчалиги унинг пора берувчи билан қанчалик танишлиги ва хизматига бўлган эҳтиёжга боғлиқ бўлган.

Янковская кичик бир лавозимда ишлаган. Лида шаҳридаги 2-уй-жой коммунал идорасида паспортчи бўлиб хизмат қилган ва шаҳарлик бўлишга номзодлар танлаш билан шуғулланган.

У лозим кўрган кишисини шаҳар прописқасига ўтказишни «юридик» асосламоқ учун квартиранинг уй-жой саҳнини шу ондаёқ икки баравар, баъзида эса уч баравар «кенгайтирган», бирон кишининг оиласини ярмига қисқартириб «ортиқча» квадрат метрларга шаҳарда яшашни истаган гражданларни прописка қилган. Квартираларнинг эгалари мана шу мўъжизавий ўзгаришлардан албатта бехабар бўлганлар. Аризаларга улар ўрнига М. Янковская имзо чекаверган. Бошқа ҳамма имзолар —идора раҳбари ва бўлғуси «яшовчилар» учун ҳам унинг ўзи қалбаки имзо чекиб устидан идора муҳрини босаверган. Уй-жой коммунал идорасининг бошлиғи Ю. Межевов унга алоҳида илтифот юзасидан муҳрни доимий сақлаш учун бериб қўйган. Шундан сўнг у аризани шаҳар ички ишлар бўлимига олиб борган.

У ерда инспекторлар ҳамда паспорт столининг бошлиғи В. Сидоренко ҳамма ҳужжатларни қоидага кўра, диққат билан ўрганиб чиққанлар. Лекин келтирилган 23 та шундай қалбаки ҳужжатнинг бирортасида ҳам белгиланган қатъий қоидалардан ҳеч бир четланиш тополмаганлар: на имзоларнинг бир тахлитда бўлиши, на корхона раҳбарининг рухсати йўқлиги ва на ҳатто кичик бир квартирага кетма-кет уч жуфт келин-куёв кўчиб кираётганлиги уларни ҳайратга солган.

Суд М. Янковскаянинг топқирлиги ва қаллоблигига муносиб баҳо берди. Энди унинг совет қонунларини ўрганишдаги қусурларини йўқотиш учун етарлича вақти бўлади.

Гродно области.

(ТАСС).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-58-85; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари—33-90-50.

Р — 07040. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр В—2034.